

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KOCAELİ DARICA BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	7
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	12
8.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	21
9.	EKLER.....	50

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Şeması	2
Tablo 2: Belediyenin Ortağı Olduğu Şirket Bilgileri	3
Tablo 3: 2016-2017-2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri	4
Tablo 4: 2016-2017-2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri	5
Tablo 5: 2018 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar	5
Tablo 6: 2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar	6

KISALTMALAR

A.Ş: Anonim Şirket

DPB: Devlet Personel Başkanlığı

EKPSS: Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı

KDV: Katma Değer Vergisi

LTD. ŞTİ.: Limited Şirketi

TL: Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Yapılan Sözleşme Gereği Şirket Personelinin Kıdem Tazminatını Ödeme Yükümlülüğüne Giren Belediyenin Bu Ödemeler İçin Muhasebede Gider Karşılığı Ayırmamış Olması
2. Yapılandırılan Alacakların Mevzuatına Uygun Olmayan Hesapta Muhasebeleştirilmesi
3. Hazineye Ait Taşınmazların Satış Tutarları Üzerinden Hesaplanıp Belediyeye Aktarılması Gereken Payların Belediyenin Vergi Borcuna Mahsup Edilmesine Rağmen Belediyenin Mahsup Edilen Bu Tutarları Borç Kayıtlarından Düşmemesi
4. Sosyal Güvenlik Kurumu Ek Karşılık Primlerinin Tahakkuk Kaydının Hatalı Muhasebeleştirilmesi
5. Bir Yılda Daha Uzun Süreli Verilen Depozito ve Teminat Niteliğindeki Değerlerin Hatalı Muhasebeleştirilmesi
6. Trampaya İlişkin İşlemlerin Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi
7. Sayıştay İlamları İle Tazminine Hükmolunan Tutarların Sorumluları Adına Kişilerden Alacaklar Hesabına Kaydedilmemesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Emlak Vergisi Açısından Tasarrufu Kısıtlanan Taşınmazın Tecil Edilen Vergisinin Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi
2. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması
3. Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği'ndeki Usule Aykırı Periyodik Kontrol Ücreti Belirlenmesi
4. Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi
5. İlk Madde ve Malzemeler Hesabına Mevzuata Uygun Olmayan Şekilde Kayıt Yapılması
6. Kiralanan Taşınmazlara Yapılan Kira Ödemelerinin Mevzuata Aykırı Şekilde Muhasebe Kayıtlarına Alınması

7. İçişleri Bakanlığından Alınması Gereken Onay Alınmadan Borçlanmaya Girişilmesi
8. Araç Kiralama İle İlgili Usul ve Esaslara Uyulmaması
9. Kesin Teminat Mektuplarının Geçerlilik Suresinin Malın Garanti Suresinden Kısa Olması
10. Belediyeye Ait Taşınmazların Mevzuatta Öngörülmediği Halde Pazarlık Usulüyle Kiraya Verilmesi
11. Yapım İşlerinde Kesin Teminatın Mevzuatına Uygun Olmayan Şekilde İade Edilmesi
12. Belediye Tarafından 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'na Göre İhale Edilen Taşınmaz Kiralamalarında Geçici Teminat Tutarının Kira Şartnamelerinde Hatalı Belirlenmesi
13. Yapım İş İhalelerinde All Risk Sigorta Sürelerinin ve/veya Bedellerinin Yapım İşleri Genel Şartnamesine ve Sözleşme Hükümlerine Uygun Olmaması
14. Yapılacak Olan Ödemelerden Önce Aranılması Gereken İşverenlerin Borcu Olmadığını Gösteren Belgelerin Mevzuatına Uygun Olmayan Şekilde Sunulmasına Rağmen Ödeme Yapılması
15. Yapılacak Olan Ödemelerden Önce Aranılması Gereken Hak Sahiplerinin Vergi Borcu Olmadığını Gösteren Belgelerin Aranmaması veya Kapsamı Yanlış Vergi Borcu Belgelerinin Sunulmasına Rağmen Bu Belgelerin Kabul Edilip Ödeme Yapılması
16. Gerçekleşmemiş Kira Hizmeti Giderleri İçin Ödeme Emri Belgesi Düzenlenmesi
17. Taşınır Mal Yönetmeliği'ne Aykırı İşlemler Yapılması
18. Kesin ve Ek Kesin Teminatların İadesi ve Saklanması ile İlgili Olarak Mevzuata Aykırı İşlem Yapılması
19. Kiraya Verilen Taşınmazların Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında İzlenmemesi
20. Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Darıca Belediyesi tüm hizmetlerini; 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

İlçe belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyeleri bazı mahalli müşterek nitelikteki hizmetleri sunmakla beraber, ulaşım, alt yapı, imar ve bütçe gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin denetimi ve koordine edici yetkisi altında bulunmaktadır. 5216 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak "*Büyükşehir ve ilçe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir.*" hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ilçe belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır: imar; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukları açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapmak veya yaptırmak. Bunlar dışında belediyeler gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya işlettirebilir.

Belediyeler yönetmelik çıkarmaya, emir vermeye, belediye yasakları koymaya ve uygulamaya ve kanunlarda verilen cezaları uygulamaya yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetki ve görevi kapsamındadır.

Belediyeye ait olan vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması özel kanunlara göre belediyelere aittir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda 6771 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle beraber yürütme yetkisi ve görevinin Cumhurbaşkanı tarafından kullanılması kararlaştırılmış, böylece

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi uygulamaya geçmiştir. Bu değişikliğin mahalli idareler ve dolayısıyla belediyeler üzerinde önemli etkileri olmuştur. Aynı Kanun'la Anayasa'nın 123'üncü maddesinde yapılan değişiklikle kamu tüzel kişiliklerinin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle kurulabilmesi kabul edilmiş, Anayasa'nın 127'nci maddesinde yapılan değişiklikle de mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile kendi aralarında birlik kurabilmeleri Cumhurbaşkanı'nın iznine tabi kılınmıştır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 100'üncü maddesiyle, daha önce İçişleri Bakanlığı bünyesinde yer alan Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlanmıştır. Bununla beraber, Anayasa'nın 127'nci maddesi, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 798'inci, 5393 sayılı Kanun'un 10, 45, 46 ve 47'nci maddeleriyle İçişleri Bakanlığının belediyeler ile ilgili vesayet yetkisi halen devam etmektedir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Belediye teşkilâtı, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak Yazı İşleri, Malî Hizmetler, Fen İşleri, İmar ve Şehircilik, Temizlik İşleri ve Zabıta başta olmak üzere ilçenin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak oluşturulan ve aşağıda belirtilen hizmet birimlerinden oluşmaktadır. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla gerçekleştirilmektedir.

Belediyenin 19 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır. İlçe belediyesi teşkilât yapısına ait hiyerarşik sistem bünyesindeki görevler ve personele ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Teşkilat Şeması

Belediye Başkanı		
Başkanlık Makamına Bağlı Müdürlükler	Başkan Yardımcısı	Başkan Yardımcısı
Özel Kalem Müdürlüğü	Temizlik İşleri Müdürlüğü	Emlak ve İstimlak Müdürlüğü
Mali Hizmetler Müdürlüğü	Kütüphane Müdürlüğü	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
Yazı İşleri Müdürlüğü	İşletme ve İştirakler Müdürlüğü	Yapı Kontrol Müdürlüğü
İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Zabıta Müdürlüğü

Bilgi İşlem Müdürlüğü	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Hukuk İşleri Müdürlüğü
Fen İşleri Müdürlüğü	Park ve Bahçeler Müdürlüğü	
	Mezarlıklar Müdürlüğü	
	Muhtarlık İşleri Müdürlüğü	

Darıca Belediyesindeki tüm kadrolara atama yetkisi, kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterler çerçevesinde belediye başkanına aittir. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinin 7'nci fıkrası gereği, belediye başkanınca, norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001 - 200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001 - 500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür.

Belediyede çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na; işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilir. Belediyede istihdam edilen 250 personelin 18'i müdür, 18'i şef, 117'si memur, 79'u işçi ve 54'ü ise sözleşmeli personel olarak çalışmaktadır. Belediyede personel sayısı bir önceki yıla göre 20 kişi artmıştır.

Darıca Belediyesinin kurduğu veya sermaye ortağı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Belediyenin Ortağı Olduğu Şirket Bilgileri

Adı	Sermaye Taahhüdü	Ödenmiş Sermaye	Hisse Oranı
Darıca Kent İnşaat A.Ş.	550.000,00 TL	550.000,00 TL	%100

1.3.Mali Yapı

Belediye bütçesi, performans esaslı bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3 aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 3: 2016-2017-2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gider Türü	(A) 2016 Yılı (TL)	(B) 2017 Yılı (TL)	(C) 2018 Yılı (TL)	{D=(C-B/B)} Değişim Oranı (%)
Personel Giderleri	15.887.396,70	16.955.655,10	20.507.758,33	21
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Prim Giderleri	2.352.995,10	2.546.707,59	3.240.167,23	27
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	78.006.363,75	82.165.070,67	91.357.322,89	11
Faiz Giderleri	1.408.647,92	2.568.824,20	4.785.700,15	86
Cari Transferler	1.172.242,96	1.555.141,72	2.133.839,30	37
Sermaye Giderleri	19.763.021,79	24.868.961,51	32.854.315,72	32
Sermaye Transferleri	317.801,10	451.093,63	963.382,01	113
Borç Verme	0,00	0,00	0,00	
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00	
Bütçe Gider Toplamı	118.908.469,32	131.111.454,42	155.842.485,63	19

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3'te de gösterildiği üzere, İdarenin bütçe gider toplamı 2018 yılı için 155.842.485,63 TL'dir. Giderler, 2017 yılı ile karşılaştırıldığında %19 oranında artış göstermiştir. Tablodaki gider kalemleri incelendiğinde ise; oransal anlamda en yüksek artışların % 113 ile Sermaye Transferleri kalemi ile %86 ile Faiz Giderleri kaleminde yaşandığı görülmektedir. Sermaye Transferlerindeki artışın nedeni 2018 yılında kurulan Darıca Kent Anonim Şirketine verilen sermaye taahhüdünün 830.7.1.90 Diğer kodundan 500.000,00 TL olarak yerine getirilmesidir. Faiz Giderlerindeki artışın nedeni ise 2018 yılı içerisinde iki bankadan toplam 22.000.000,00 TL kredi kullanılmasıdır.

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 4 aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2016-2017-2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gelir Türü	(A) 2016 Yılı (TL)	(B) 2017 Yılı (TL)	(C) 2018 Yılı (TL)	{D=C-B/B} Değişim Oranı (%)
Vergi Gelirleri	40.185.465,36	41.668.752,22	46.110.741,07	11
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.738.817,44	7.403.232,58	7.938.475,50	7
Alınan Bağış ve Yardım İle Özel Gelirler	5.883.812,02	1.147.643,22	5.663.719,42	393
Diğer Gelirler	40.624.872,64	46.020.515,45	55.059.799,20	20
Sermaye Gelirleri	7.944.796,55	7.567.270,76	5.914.242,74	-22
Bütçe Gelirleri Toplamı	101.377.764,01	103.807.414,23	120.686.977,93	16
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Toplamı	0,00	0,00	-31.311,90	
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	101.377.764,01	103.807.414,23	120.655.666,03	16

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 4'deki veriler dikkate alındığında, 2018 yılı gerçekleşen Gelir bütçesi 120.655.666,03 TL'dir. 2017 yılı ile karşılaştırıldığında, gelirler yaklaşık %16 oranında artış göstermiştir. Tablodaki gelir kalemleri incelendiğinde ise; oransal anlamda en yüksek artış %393 oranında Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler kaleminde yaşandığı görülmektedir. Artışın temel sebebi mahalli idarelerden alınan bağış ve yardımlardır. Sermaye Gelirlerinde ise %22 oranında azalış gerçekleşmiştir. Bunun nedeni önceki yıllara nispeten arsa satış gelirinin düşük olmasıdır. Bütçe gelirlerindeki ret ve iadelerdeki artışın nedeni ise arsa ve bina vergisinden yapılan terkinlerdir.

Belediyenin 2018 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleştirmeleri Tablo 5 ve Tablo 6'da gösterilmektedir.

Tablo 5: 2018 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Gider Türü	(A) 2018 Yılı Gider Bütçe (TL)	(B) 2018 Yılı Gerçekleşen (TL)	(C=B/A) Gerçekleşme Oranı %
Personel Giderleri	23.648.000,00	20.507.758,33	87
Sosyal Güvenlik Devlet Prim Giderleri	4.034.000,00	3.240.167,23	80
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	105.398.000,00	91.357.322,89	87
Faiz Giderleri	4.950.000,00	4.785.700,15	97
Cari Transferler	3.350.000,00	2.133.839,30	64

Sermaye Giderleri	44.283.605,59	32.854.315,72	74
Sermaye Transferleri	970.000,00	963.382,01	99
Borç Verme	0,00	0,00	
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	
Bütçe Gider Toplamı	187.583.605,59	155.842.485,63	83

Buna göre 2018 yılında Bütçe Giderleri %83 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mal ve Hizmet Alımları Giderleri %87 oranında gerçekleşmiştir. Faiz Giderleri %97, Sermaye Transferleri ise %99 gibi bir oran gerçekleşmiş olup, bu oranlar başlangıç bütçesinde öngörülen seviyededir.

Tablo 6: 2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Gelirin Türü	(A) 2018 Yılı Gelir Bütçesi (TL)	(B) 2018 Yılı Gerçekleşen (TL)	(C=B/A) Gerçekleşme Oranı %
Vergi Gelirleri	69.950.000,00	46.110.741,07	66
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	14.050.000,00	7.938.475,50	57
Alınan Bağış ve Yrd. İle Özel Gelirler	7.650.000,00	5.663.719,42	74
Diğer Gelirler	76.150.000,00	55.059.799,20	72
Sermaye Gelirleri	17.200.000,00	5.914.242,74	34
Alacaklardan Tahsilâtlar	0,00	0,00	
Bütçe Gelirleri Toplamı	185.000.000,00	120.686.977,93	65
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Topl.	0,00	31.311,90	
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	185.000.000,00	120.655.666,03	65

Buna göre, 2018 yılında Bütçe Gelirleri %65 seviyesinde gerçekleşmiştir. Tahmin edilen bütçe gelirlerine ulaşamamıştır. Bütçe gelirleri içerisinde yer alan Vergi Gelirleri beklenenin altında %66 ile, Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri %57 ile, Sermaye Gelirleri ise %34 ile gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların

önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol kavramı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesinde tanımlanmıştır. Buna göre iç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür. Aynı maddenin ikinci fıkrası, mali yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler belirleme yetkisini Hazine ve Maliye Bakanlığına iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler belirleme yetkisini ise İç Denetim Koordinasyon Kuruluna vermiştir.

Kanun'un 56'ncı maddesi iç kontrolün amacını saptamıştır. Buna göre genel olarak etkililik, ekonomiklik, verimlilik, kanunlara ve diğer düzenlemelere uygunluk, usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesi, israfın önlenmesi ve düzenli rapor oluşturulması iç kontrolün amacıdır.

Kanun'un 57'nci maddesi iç kontrolün yapısı ve işleyişini detaylıca açıklamıştır. Anılan maddeye göre iç kontrol, kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemleri; harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluşur. Yeterli ve etkili bir kontrol sisteminin oluşturulabilmesi için mesleki değerlere ve dürüstlük anlayışına sahip olmak, yetkinlik, standartlara uyum, saydamlık ile görev, yetki ve sorumlulukların uygun olarak belirlenmesi esastır.

Kanun'un 58'inci maddesi ise iç kontrolün bir unsuru olan ön mali kontrolü açıklamıştır. Özet olarak ön mali kontrol harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrolleri kapsar.

İç denetim ise Mezkur Kanun'un 63'üncü maddesinde düzenlenmiştir. Maddeye göre iç denetim, iç denetçiler tarafından yürütülür. Kamu idarelerinin yapısı ve personel sayısı dikkate alınmak suretiyle, İç Denetim Koordinasyon Kurulunun uygun görüşü üzerine, doğrudan üst yöneticiye bağlı iç denetim birimi başkanlıkları kurulabilir. İç denetçinin görevleri özetle idarenin mali yönetim ve kontrol süreçlerinin ve yasal uygunluğun denetimi, harcamalarının uygunluğunun değerlendirilmesi, soruşturma gereken durumlarda hususun üst yöneticiye bildirilmesidir. Görevinde bağımsız olan ve kendisine asli görevi dışında başkaca bir görev verilemeyecek olan iç denetçi bu görevlerini, İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen ve uluslararası kabul görmüş kontrol ve denetim standartlarına uygun şekilde yerine

getirir. İç Denetim Koordinasyon Kurulu ise kamu idarelerinin iç denetim sistemlerini izleyerek bağımsız ve tarafsız bir organ olarak hizmet verir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu kapsamında iç kontrole ilişkin ikincil mevzuat düzenlenmiştir. İlgili düzenlemeler şunlardır;

- İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar
- Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği
- Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi

Darıca Belediyesinin 2018 yılı denetimi sırasında iç kontrole ilişkin incelemeler gerçekleştirilmiştir. İdareden alınan cevaplar, yapılan inceleme ve gözlemler sonucunda idarenin iç kontrol uygulamaları aşağıda açıklandığı şekildedir:

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesi sağlanmıştır.

Kurumdaki personeller “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik’in Ek-1’inde yer alan “Etik Sözleşmesi”ni imzalamamıştır.

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenmiştir.

Yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlenmiş ve yazılı olarak bildirilmiştir.

Stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlanmıştır.

İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları yapılmıştır. İdare, sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri tanımlayarak

değerlendirmiş ve önlemler belirlemiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur ve Mali Hizmetler Müdürlüğü bünyesinde yürütülmektedir. Ancak söz konusu Usul ve Esaslarda yer alan *“İdarelerin, ihale kanunlarına tâbi olsun veya olmasın, harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından tutarı mal ve hizmet alımları için bir milyon Türk Lirasını, yapım işleri için üç milyon Türk Lirasını aşanlar ön mali kontrole tâbidir.”* hükmünün gereği Belediye tarafından yerine getirilmemekte, mevzuatta ifade edilen taahhüt evrakları ve sözleşme tasarıları ön mali kontrole tabi tutulmamaktadır.

Belediyede iç denetçi kadrosu ihdas edilmemesi nedeniyle iç denetim birimi kurulmamıştır.

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımları yapılmış, bu işlerin süreçleri ve/veya iş akış şemaları çıkarılmıştır.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi vardır. Sistem mevzuata uygun şekilde ihtiyacı karşılamaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler idare faaliyet raporunda gösterilmekte ve duyurulmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, Üst Yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde) hazırlanmıştır.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenmekte, planın revize edilmesi çalışmalarının takibi yapılmakta ve raporlanmaktadır.

İç kontrol sistemi yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme formları ve raporlar düzenlenmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Darıca Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Yapılan Sözleşme Gereği Şirket Personelinin Kıdem Tazminatını Ödeme Yükümlülüğüne Giren Belediyenin Bu Ödemeler İçin Muhasebede Gider Karşılığı Ayırmamış Olması

375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 24'üncü maddesinin dördüncü fıkrasında, geçişten önce alt işveren işçilerini kapsayan, Yüksek Hakem Kurulu tarafından karara bağlanan ve süresi en son sona erecek toplu iş sözleşmesinin, anılan madde kapsamında yer alan şirketlerce işçi statüsüne geçirilen işçilerin ücreti ile diğer mali ve sosyal haklarının belirlenmesinde esas alınacağı düzenlemiştir.

Bu toplu iş sözleşmesinin "Kıdem Tazminatı, Hesaplanması ve Ödenmesi" başlıklı son maddesinde iş sözleşmesi, İş Kanunu'nda belirtilen hallerde sona eren işçiye, her tam hizmet yılı için 35 günlük kıdem tazminatı ödeneceği hususu düzenlenmiştir.

Taşeron şirketlerde çalıştırılan işçilerin kadroya geçirilmesi amacıyla kurulan Darıca Kent İnşaat Anonim Şirketi ile Darıca Belediyesi arasında imzalanan tüm Hizmet Alımına Ait Sözleşmelerin "Ödeme yeri ve şartları" başlıklı 12'nci maddesinde, 696 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında işçi statüsüne geçirilen işçilerin ücret ile diğer mali ve sosyal haklarının belirlenmesinde esas alınacak Toplu İş Sözleşmesi hükümlerinden kaynaklanacak olan hakların ayrıca fiyat farkı olarak hesaplanıp hakedişle ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 47- Borç ve Gider Karşılıkları Hesabıyla ilgili 329'uncu maddesinde bu hesap grubunun, mevzuatı gereğince belirlenen esaslar çerçevesinde ayrılacak uzun vadeli her türlü borç ve gider karşılığının izlenmesi için kullanılacağı, borç ve gider karşılıklarının niteliklerine göre bu grup içindeki 472- Kıdem tazminatı karşılığı hesabı ve 479- Diğer borç ve gider karşılıkları hesabından oluştuğu,

Mezkur Yönetmelik'in 472- Kıdem Tazminatı ve 479- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesaplarıyla ilgili maddelerinde; 472- Kıdem tazminatı karşılığı hesabının, ilgili mevzuatı uyarınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılacak uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı, 479- Diğer borç ve gider karşılıkları hesabının ise uzun vadeli diğer borç ve gider karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı hükme bağlanmıştır.

Her ne kadar belediye şirketlerinde kadroya geçirilerek çalıştırılan işçilerin kıdem

tazminatını belediye şirketleri ödeyecek olsa da yukarıda ifade edilen Hizmet Alımına Ait Sözleşme'nin 12'nci maddesi gereği Belediye, işçilerin kıdem tazminatını fiyat farkı olarak hakediş karşılığında ödeme yükümlülüğüne girmiştir. Yani Şirket, işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayıracak, iş sözleşmesi kıdem tazminatını hak edecek şekilde sona eren işçiye ödeyeceği kıdem tazminatını birim fiyat olarak hakedişe ekleyecek, Darıca Belediyesi de bu tutarları fiyat farkı olarak Şirkete ödeyecektir. Bu sebeple, Belediyenin gelecekte kendisi için yükümlülük doğuracak kıdem tazminatlarına ilişkin olarak Şirkete yapacağı muhtemel ödemeler için 479- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabında karşılık ayırması gerektiği halde herhangi bir karşılık ayırmadığı öte yandan yapılan araştırma neticesinde söz konusu işçilerin kıdem tazminatı karşılığının 12.594.826,75 TL olduğu dolayısıyla Kurumun mali tablolarında 12.594.826,75 TL'lik hataya sebebiyet verildiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; Muhasebat Genel Müdürlüğünün 20.05.2016 tarih ve 9430 sayılı yazısında, kamu idareleri tarafından işçi statüsünde istihdam edilen personel için ayrılan kıdem tazminatları karşılıklarının izlenebilmesi amacıyla idarelerin kullandıkları detaylı hesap planında 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının ve 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının yardımcı hesap kodlarının açıldığı, 2020 Yılı Mali Bütçesi'nde 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ve 479- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabına bütçe ayrılacağı hususu belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Ancak belirtilen hususa ilişkin muhasebe kaydının yapılmaması nedeniyle 2018 yılı Bilançosunda 479- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı hatalı tutarlar içermektedir. Söz konusu hesap bakımından Bilanço doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 2: Yapılandırılan Alacakların Mevzuatına Uygun Olmayan Hesapta Muhasebeleştirilmesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının niteliği ve işleyişini düzenleyen 92 ve 93'üncü maddelerinde, bu hesabın mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan mali yılsonunu geçmeyen bir süre ile tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı, gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacak hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan mali yılsonunu geçmeyen bir süre ile tecil ve tehir edilen tutarların bu hesaba borç, ilgisine göre 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya

121- Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmektedir.

Mezkûr Yönetmelik'in 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının niteliğini ve işleyişini düzenleyen 166 ve 167'nci maddelerinde ise, bu hesabın mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan bir yılı aşan bir süreyle tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı, gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan bir yılı aşan süreyle tecil ve tehir edilenlerin bu hesaba borç, ilgisine göre 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına alacak kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, kurumlar 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabında veya 121- Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında kayıtlı alacaklardan yapılandırmayla beraber tecil ve tehir edilenleri vadesine göre 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı veya 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında izlemesi gerekmektedir.

7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun kapsamında Darıca Belediyesinin toplam 4.260.266,25 TL'lik alacağı tecil ve tehir edilmiştir.

Darıca Belediyesinin yapılandırmaya ait kayıtları incelendiğinde, 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabı ve 121- Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında kayıtlı toplam 4.260.266,25 TL tecil ve tehir edilen alacağın vadelerine göre izlenmesi gereken 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı veya 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında izlenmediği, bu tutarların 2.433.284,41 TL'sinin 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabında ve 1.826.981,84 TL'sinin 220- Gelirlerden Alacaklar Hesabında izlendiği böylece, mali tablolarda ilgili tutarlar kadar (toplam 4.260.266,25 TL) hataya sebebiyet verildiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “2018 yılı ve öncesi kullandığımız program sağlayıcıları tarafından yapılandırma işlemlerine ait tahakkuk işlemleri 122 ve 222'li hesaplara aktarılmadığı ve manuel olarak bu işlemi yapma imkânımız olmadığı için tahakkuklar 120 ve 120'li hesaplarda takip edilmiştir. Sayıştay denetçilerinin ikazı üzerine 2019 yılı itibariyle geçiş yapacağımız yeni sistem kullanıcıları ile bu işlem manuel olarak yapılmış ve 2018 yılı 30.11.2018 tarih ve 7250 nolu yevmiyesi ile yapılandırmalara ait tahakkuk tutarları 122 ve

222’li hesaplara aktarılmıştır. Sonraki yapılandırma işlemleri de bundan böyle ilgili 122 ve 222’li hesaplara aktarılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda 30.11.2018 tarih ve 7250 nolu muhasebe işlem fişi ile bulguda belirtilen 4.260.266,25 TL’lik muhasebe hatasının 3.012.726 TL’lik kısmının düzeltildiği belirtilmiştir. Ancak kalan 1.247.540,30 TL’lik tutar yılı içerisinde düzeltilemediği için 12- Faaliyet Alacakları hesap grubunun hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesap grubu bakımından Bilanço doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 3: Hazineye Ait Taşınmazların Satış Tutarları Üzerinden Hesaplanıp Belediyeye Aktarılması Gereken Payların Belediyenin Vergi Borcuna Mahsup Edilmesine Rağmen Belediyenin Mahsup Edilen Bu Tutarları Borç Kayıtlarından Düşmemesi

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un “Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir” başlıklı 5’inci maddesinde, belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10’un, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılacağı, kalan kısmından ise ilgili belediyeye % 30, varsa büyükşehir belediyesine % 10 oranında pay verileceği hükme bağlanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 368- Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabıyla ilgili maddelerinde bu hesabın, kanuni süresinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülüklerin izlenmesi için kullanılacağı, vergi ve diğer yükümlülüklerin vadesi geçtiğinde, ertelendiğinde veya taksitlendirildiğinde bu hesabın alacak çalıştırılacağı, bu hesapta kayıtlı tutarlardan ilgili kurumlara ödeme yapıldığında ise bu hesabın borç çalıştırılacağı,

Mezkur Yönetmelik’in 360- Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabıyla ilgili maddelerinde ise bu hesabın, mevzuatı gereği kamu idarelerince sorumlu veya mükellef sıfatıyla vergi dairesine ödenmesi gereken her türlü vergi, resim, harç ve benzeri borç tutarlarının izlenmesi için kullanılacağı, mevzuatı gereğince nakden veya mahsuben tahsil edilip ilgili vergi dairelerine yatırılması gereken tutarların bu hesaba alacak, hesapta kayıtlı tutarlardan yapılacak göndermelerin ise bu hesaba borç kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Belediyenin mali iş ve işlemlerinin incelenmesinde, 4706 sayılı Kanun'un yukarıda ifade edilen 5'inci maddesi gereği alması gereken paylarının Kocaeli Defterdarlığı tarafından tahakkuk ettirildiği ancak bu tutarların belediyenin hesabına aktarılmadığı, payların Belediyenin vergi borçlarına mahsup edildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili maddelerine göre, 360- Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabında kayıtlı borç tutarlarından ilgili kurumlara ödeme yapıldığında ödeme yapılan tutar kadar borcun bu hesaptan çıkarılması gerekmektedir. Ancak yapılan incelemede Kocaeli Defterdarlığının, Darıca Belediyesinin hazine taşınmazlarının satışından elde edeceği payları tahakkuk ettirip vergi dairesine Belediyenin 360- Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabında kayıtlı 861.616,35 TL ve 368- Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında kayıtlı 167.935,87 TL ve toplamda 1.029.552,22 TL'lik borcuna mahsup ettiği ancak Belediyenin bu borçların ödenmesine ilişkin mahsup kayıtlarını yapmadığı, böylece 360- Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı ile 368- Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının olması gerekenden ilgili tutarlar kadar (toplamda 1.029.552,22 TL) fazla olduğu görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “İlgili defterdarlıklardan tarafımıza yapılan mahsup işlemleri için herhangi bir bilgi ve belge belediye başkanlığımıza ulaşmadığı için yılsonu itibariyle bu bilgi ve belgeler tarafımızca istenmiştir. Gecikmeli olarak gönderilen bilgi ve belgelere istinaden Belediye Başkanlığımız adına yapılan mahsup işlemleri 08.03.2019 tarih ve 1335 nolu yevmiye ile kurum vergi borçlarından düşürülmüştür. Buna ilişkin evrak ekte sunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edildiği belirtilmiştir. Ancak bulguda belirtilen muhasebe kaydının yılı içinde yapılmaması nedeniyle 36- Ödenecek Diğer Yükümlülükler hesap grubunun hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesap grubu bakımından Bilanço doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 4: Sosyal Güvenlik Kurumu Ek Karşılık Primlerinin Tahakkuk Kaydının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde, sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malüllüğü aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, bu

kapsamdaki sigortalılar için kamu idarelerinin bütçelerinden ayrılan sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin %20'si oranında ek karşılık primi alınacağı ve ayrılan ek karşılık priminin tamamının kurum bütçelerinin yetkili makamlarca onaylanarak yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başlarından itibaren altı ay içinde ve aylık eşit taksitlerle ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 320- Bütçe Emanetleri Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 249'uncu maddesinde, herhangi bir tutarın bütçe emanetine alınabilmesi için hizmetin yapılmış veya malın teslim edilmiş bulunmasının gerekmekte olduğu,

Mezkur Yönetmelik'in 329- Diğer Çeşitli Borçlar Hesabının niteliğini düzenleyen 254'üncü maddesinde Diğer çeşitli borçlar hesabının, 32- Faaliyet Borçları grubu içindeki hesap kalemlerinden hiçbirinin kapsamına alınamayan ve vadesi bir yıl veya faaliyet dönemi ile sınırlı borçların izlenmesi için kullanılacağı,

hususla düzenlenmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde kamu idarelerinin, sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malullüğü aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, bu kapsamdaki sigortalılar için sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin %20'si oranında ek karşılık primini bütçelerinden ayırması ve Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmek üzere ayrılan bu tutarı 329- Diğer Çeşitli Borçlar Hesabında izlemesi gerektiği sonucu çıkmaktadır.

Belediyenin mali iş ve işlemleri incelendiğinde, yukarıda sözü edilen ek karşılık primlerinin mal veya hizmet alımı konusuna girmemesine rağmen 320- Bütçe Emanetleri Hesabında izlendiği, ek karşılık primlerinin 329- Diğer Çeşitli Borçlar Hesabında izlenmesi gerekmesine rağmen 320- Bütçe Emanetleri Hesabında izlenmesi sonucu da 320- Bütçe Emanetleri Hesabında 166.200,00 TL'lik hataya sebebiyet verildiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “2018 ve önceki yıllar için ek karşılık tutarları 320- Bütçe Emanetleri Hesabında takip edilmekte idi. Sayıştay Denetçilerinin ikazları doğrultusunda SGK ek karşılık tutarları 329- Diğer Çeşitli Borçlar Hesabında takip edilmeye başlanılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda

işlem tesis edildiği belirtilmiştir. Ancak bulguda belirtilen muhasebe kaydının yılı içinde yapılmaması nedeniyle 2018 yılı Bilançosunda 329- Diğer Çeşitli Borçlar hesabının hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesaplar bakımından Bilanço doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 5: Bir Yıldan Daha Uzun Süreli Verilen Depozito ve Teminat Niteliğindeki Değerlerin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı" başlıklı 95'inci maddesinde hesabın, geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha az süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı,

Aynı Yönetmelik'in "226- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı" başlıklı 168'inci maddesinde ise hesabın, geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı,

hususunu düzenlenmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha az süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının, bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için ise 226- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının kullanılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, Belediye birimlerinin kullandığı elektriğin abonelik depozito bedelleri bir yıldan daha uzun süreli olduğu halde söz konusu bedellerin 226-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı yerine 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlendiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz birimlerine ait elektrik abonelik ve depozito bedelleri 2018 yılı ve öncesi için sehven 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına aktarılmış olduğu tespit edilmiştir. 2019 yılı itibariyle ilgili müdürlüğümüzce gerekli düzenleme yapılarak 2098 nolu 11/04/2019 tarihli ve 3337 nolu 10/06/2019 tarihli ödeme emirlerinde görüleceği üzere 226- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı kullanılmaya başlanılmış olup bundan sonra da dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından gönderilen cevapta bulgu konusuna iştirak edilmiş

olup, mevzuatta öngörülen esaslar çerçevesinde düzenlemelerin yapıldığı belirtilmiştir. Yapılan çalışma ve düzeltici işlemler 2019 yılı içinde gerçekleştiği için, bahsedilen eksik ve hatalı uygulamalar, 2018 yılında 226- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında hataya sebep olmuştur. Söz konusu hesaplar bakımından mali tablolar doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 6: Trampaya İlişkin İşlemlerin Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25- Maddi Duran Varlıklar hesap grubunun işleyişini düzenleyen 187'nci maddesinde muhasebe açısından devir ve trampa satış hükmünde olduğu,

Mezkur Yönetmelik'in 250- Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişini düzenleyen 189'uncu maddesinde, satılan arsa ve arazilerin bir taraftan kayıtlı değerinin bu hesaba, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumlu farkın 600- Gelirler Hesabına alacak; satış bedelinin 100- Kasa Hesabı veya 102- Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumsuz farkın 630- Giderler Hesabına borç; diğer taraftan satış bedelinin 800- Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805- Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği,

hükme bağlanmıştır.

Belediyenin mülkiyetindeki 1529 ada 10 no'lu 361 metrekare yüzölçümlü taşınmazın Belediyenin mülkiyetinde olmayan 1532 ada 21 no'lu 287 metrekare yüzölçümlü taşınmazla trampa edildiği ancak bu işlem sonucunda Belediye mülkiyetine giren arsanın muhasebeye giriş kaydı ile Belediye mülkiyetinden çıkan arsanın muhasebeden çıkış kaydının yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Trampa işlemine ait bilgilendirme yazısı ilgili birim tarafından mali hizmetler müdürlüğüne gönderilmiş fakat içerisindeki emlak vergisi tahsilinin yapılması önündeki talebe ilişkin olarak müdürlüğümüz tahakkuk ve tahsilat şefliğince sadece emlak vergisi yönünden işleme alınmış ve diğer işlemler için muhasebe birimimize ulaşmamıştır. Sehven yapılan işbu trampa işlemine ait muhasebe kaydı 19.06.2019 tarih ve 3634 nolu yevmiyede gerçekleştirilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edildiği belirtilmiştir. Ancak bulguda belirtilen muhasebe kaydının yılı içinde yapılmaması nedeniyle 2018 yılı Bilançosunda 250- Arazi ve Arsalar Hesabının hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesap bakımından Bilanço doğru ve güvenilir

bilgi içermemektedir.

BULGU 7: Sayıştay İlamları İle Tazminine Hükmolunan Tutarların Sorumluları Adına Kişilerden Alacaklar Hesabına Kaydedilmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 140- Kişilerden Alacaklar Hesabına ilişkin işlemlerin anlatıldığı 112'nci maddesinde, Sayıştay ve mahkemelerce tazmine hükmedilenler ile zamanaşımına uğratılan alacaklardan dolayı Sayıştay tarafından sorumluları adına tazmin hükmedilen tutarların 140- Kişilerden Alacaklar Hesabına borç, tahsilinde bütçeye gelir kaydedilmek üzere 600- Gelirler Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede 30.06.2016 tarihli Sayıştay İlamı'nda sorumluları adına tazminine hükmedilen toplam 362.664,30 TL'nin 140- Kişilerden Alacaklar Hesabına kaydedilmediği, bu yönüyle mali tabloların ilgili tutar kadar hatalı bilgi içerdiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “30/06/2016 tarihli Sayıştay İlamı'nda sorumluları adına tazminine hükmedilen tutarların; 26/02/2019 tarih 1062 nolu yevmiye ile 140- Kişilerden Alacaklar Hesabına kaydı yapılmış olup tazmini gerçekleştirilen bu işlemlerin tahsilatları da 27/02/2019 tarihli 1111 nolu muhasebe işlem fişi ile kayda alınmıştır.

İşçilere toplu iş sözleşmesine istinaden ödenen yemek parasının bir kısmının işçilerin gelir vergisi matrahına dâhil edilmemesi hususunda; 140- Kişilerden Alacaklar Hesabına 19/04/2016 tarih 1967 nolu yevmiye ile kayıt yapılmıştır. Tahsil işlemleri ise; 07/09/2016 tarih 4825 nolu yevmiye, 22/09/2016 tarih 5028 nolu yevmiye, 02/03/2016 tarih 1010 nolu yevmiye, 01/03/2019 tarih 1235 nolu yevmiye ve 01/03/2019 tarih 1236 nolu yevmiye ile gerçekleştirilmiştir. Buna ilişkin evrak ekte sunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından gönderilen cevapta bulgu konusuna iştirak edilmiş olup, mevzuatta öngörülen esaslar çerçevesinde düzenlemelerin yapıldığı belirtilmiştir. Yapılan çalışma ve düzeltici işlemler 2019 yılında gerçekleştiği için, bahsedilen eksik ve hatalı uygulamalar, 2018 yılında 140- Kişilerden Alacaklar Hesabında hataya sebep olmuştur. Söz konusu hesap bakımından mali tablolar doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Emlak Vergisi Açısından Tasarrufu Kısıtlanan Taşınmazın Tecil Edilen Vergisinin Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesinde, kanunlar veya diğer kamu düzeni koyan mevzuatla tasarrufu kısıtlanan bina, arsa ve arazinin vergisinin kısıtlamanın devam ettiği sürece 1/10 oranında tahsil olunacağı, 9/10'unun tecil edileceği hükmü bulunmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının niteliğini düzenleyen 92'nci maddesinde bu hesabın, mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan mali yılsonunu geçmeyen bir süre ile tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı,

Mezkur Yönetmelik'in 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının niteliğini düzenleyen 166'ncı maddesinde bu hesabın, mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan bir yılı aşan bir süreyle tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı hükme bağlanmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, tasarrufu kısıtlanan taşınmazlar için emlak vergisi tarh ve tahakkukun diğer taşınmazlarda olduğu gibi emlak vergi değeri üzerinden yapılacağı, söz konusu vergi tahsil aşamasına geldiğinde ise tahakkuk ettirilen verginin 1/10'unun tahsil edileceği, 9/10'unun ise tecil edileceği, tecil edilen söz konusu 9/10'luk kısmın ise yukarıda anılan Muhasebe Yönetmeliği hükümleri gereği kısıtlamanın süresine göre 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar veya 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında izleneceği anlaşılmaktadır.

Belediyenin tasarrufu kısıtlanan taşınmazlara uyguladığı emlak vergisi uygulaması ve bunların muhasebe kayıtları incelendiğinde, tasarrufu kısıtlanan taşınmazların emlak vergisinin tahsili aşamasında verginin tahsil edilmeyip tecil edilen 9/10'luk kısmının tahakkuk kayıtlarında bekletildiği ve ilgisine göre 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar veya 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına intikal ettirilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Tasarrufu kısıtlanan taşınmazların tahsil edilmesi gereken

%10'luk kısımları tahsil ediliyor olup tecili gereken %90'luk kısım tahsilat tarihi sistem tarafından baz alındığından dolayı 122 ve 222 hesaplara aktarılamadığı yazılım şirketi yetkililerince tarafımıza bildirilmiştir. Tecil edilen %90'luk kısmın gelirlerden tecilli ve tehirlî alacaklar hesabına aktarılması için gerekli sistemsel düzenlemeleri yapacakları sistem yetkilileri tarafından tarafımıza iletilmiştir. Gerekli düzenlemeler yapıldığında ilgili tutarlar gerekli hesaplara aktarılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Ancak bulguda belirtilen hususa ilişkin muhasebe kayıtlarının henüz yapılmamış olması nedeniyle 2018 yılı Bilançosunda 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirlî Alacaklar Hesabının ve 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirlî Alacaklar Hesabının hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesaplar bakımından Bilanço doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 2: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

06.04.2015 tarih ve 184 sayılı Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Meclis kararıyla çıkarılan Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Elektronik Haberleşme ve Geçiş Hakkı Yönetmeliği'nin “İlçe Belediyeleri” başlıklı 7'nci maddesinde; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesine istinaden, ilçe belediyelerinin tasarrufunda olan yerlerde alınacak geçiş hakkı ücretlerinin, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Geçiş hakkı ücret tarifesine göre hesaplanan bedelin ilçe belediyelerince tahsil edileceği hükme bağlanmıştır. Bu maddeye göre ilçe belediyelerinin alması gereken geçiş hakkı bedelleri ise Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından belirlenerek ilan edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükmüne göre, Kocaeli ili sınırları içerisindeki ilçe belediyelerinin kendi tasarruf alanlarında tesis edilecek her türlü elektronik haberleşme şebeke ve/veya altyapıya ilişkin geçiş hakkı bedellerini Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından ilan edilmiş tarife üzerinden tahsil etmesi gerektiği halde Darıca Belediyesi tarafından bu geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsilinin yapılmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak, ilçe belediyesi olan Darıca Belediyesinin, kendi tasarruf alanlarında tesis edilen her türlü elektronik haberleşme şebeke ve/veya altyapı geçiş hakkı ücretlerini Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından belirlenmiş olan geçiş hakkı ücret tarifesine göre hesap ve tahsil etmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ile yapılan yazışmalar sonucu alınması gereken geçiş hakkı bedellerinin ekte yer alan meclis kararı gereği bu ücretlerin ilçe belediyelerine Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından ödenmeyeceği hükme bağlanmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare cevabında geçiş hakkı ücretleri ile ilgili olarak, Kocaeli Büyükşehir Belediye Meclisinin 13.12.2018 tarih ve 631 nolu kararı doğrultusunda hareket edildiği belirtilmiştir. Söz konusu Meclis Kararı’nda ise geçiş hakkı ücretlerinin Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından alınacağı kararlaştırılmış olduğundan, Kamu İdaresi’nin cevabından geçiş hakkı ücretleriyle ilgili herhangi bir tahsilatın yapılmadığı anlaşılmaktadır. Ancak söz konusu Meclis Kararı 13.12.2018 tarihinde yürürlüğe girdiğinden bu tarihten sonra alınacak geçiş hakkı ücretlerinin Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından alınacağını düzenlemekte olup bu tarihten önceki geçiş hakkı ücretleriyle ilgili herhangi bir düzenleme getirmemektedir.

13.12.2018 tarihinden öncesi için bulgu kısmında belirtilen mevzuat hükümlerine göre işlem tesis edilmiş olması, dolayısıyla 13.12.2018 tarihinden önceki dönem için bulgu kısmında belirtilen geçiş hakkı ücretlerinin Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından değil Darıca Belediyesi tarafından tahsil edilmiş olması gerekmektedir. 13.12.2018 öncesi dönem için Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Elektronik Haberleşme ve Geçiş Hakkı Yönetmeliği’nin 7’nci maddesi gereği Darıca ilçesi sınırları içerisinde Darıca Belediyesi tarafından alınması gereken geçiş hakkı ücretleri ile ilgili olarak işlem tesis edilip edilmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 3: Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği'ndeki Usule Aykırı Periyodik Kontrol Ücreti Belirlenmesi

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Belediyelerin Yetkileri ve İmtiyazları” başlıklı 15’inci maddesinin birinci fıkrasının (s) bendinde belediye sınırları içerisinde, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni hangi idare tarafından verilmiş olursa olsun, hizmete sunulacak olan asansörlerin tescilini yapmanın, ilgili teknik mevzuat çerçevesinde yıllık periyodik kontrollerini yapmanın ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmanın, gerekli hâllerde asansörleri hizmet dışı bırakmanın belediyelerin yetkisinde olduğu,

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Belediye meclisi” başlıklı 17’nci maddesinde, belediye meclisinin belediyenin karar organı olduğu,

hükme bağlanmıştır.

04.05.2018 tarihinde 30411 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği’nin “Periyodik Kontrol Ücretinin Belirlenmesi” başlıklı 10’uncu maddesinde, periyodik kontrol ücretinin hesaplanmasında esas alınacak olan fiyatın, Yönetmeliğin ekinde belirtilen taban ve tavan fiyat aralığına göre ilgili idarenin karar organı tarafından belirleneceği, periyodik kontrol ücretinin ilgili idare karar organı tarafından belirlenen fiyatın ilgili idare payı ile birlikte Katma Değer Vergisi hariç toplamına eşit olduğu hususu düzenlenmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, belediye sınırları içerisinde hizmete sunulacak asansörlerin tescilini yapmak, yıllık periyodik bakımlarını yapmak ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmanın belediyelerin yetkileri dahilinde olduğu, belediyelerin karar organının belediye meclisi olduğu ve belediye ile yetkilendirilmiş muayene kuruluşu arasında yapılacak protokolde taban ve tavan fiyat esas alınarak belirlenmesi gereken periyodik kontrol ücretinin belediye meclisi tarafından belirlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, 01.06.2018 tarihinde Darıca Belediyesi ile Yüklenici arasında imzalanan “Darıca Belediyesi Sınırları İçerisindeki Asansörlerin Yıllık Periyodik Kontrolleri Hakkında Görevlendirme Sözleşmesi”nde ilgili Bakanlık tarafından ilan edilen taban ile tavan fiyat aralığı esas alınarak belirlenmesi gereken periyodik kontrol hizmet bedelinin belediye meclisi tarafından belirlenmesi gerekirken meclis kararı alınmadan belirlendiği görülmüştür.

Sonuç olarak, belediye meclisi tarafından belirlenmesi gereken periyodik kontrol hizmet bedelinin ve periyodik kontrol ücretinin ilgili idare olan Belediyeye aktarılabacak kısmının Darıca Belediye Meclisi tarafından belirlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belirtilen husus ile ilgili olarak Belediye Meclisinde karar alınarak uygunsuzluk giderilmiştir. Buna ilişkin Meclis Kararı ekte sunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edildiği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 4: Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 102- Bankalar Hesabının

işleyişini düzenleyen 57'nci maddesinin altıncı fıkrasında bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesaplarına aktarılan faiz tutarlarının bu hesaba ve bankaca tevkifat edilen tutarların 630-Giderler Hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmının ise 600- Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Gayri safilik ilkesi" başlıklı 39'uncu maddesinde gelir ve giderlerin, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, idareler bankalarda açtırdıkları vadeli hesaplara tahakkuk ettirilen faiz gelirlerini muhasebeleştirirken net tutar üzerinden yani kesinti yapıldıktan sonraki haliyle değil, kesinti yapılan tutarı gösterecek şekilde brüt olarak muhasebe kayıtlarına alması gerekmektedir.

Belediyenin vadeli mevduat hesap hareketleri ve muhasebe kayıtları incelendiğinde, İdare adına tahakkuk ettirilen mevduat faizlerinden bankaca tevkifat edilen tutarların 630-Giderler Hesabında izlenmediği ve izlenmeyen söz konusu tutar kadar 600- Gelirler Hesabının eksik çalıştırıldığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Mevduat faizlerine ait muhasebe kayıtları banka ekstrelerinde yer alan ve hesaba geçişi yapılan net faiz tutarları dikkate alınarak muhasebeleştirilmiştir. Bundan sonraki süreçte bankadan ilgi stopaj kayıtlarına ait bilgiler de istenerek, stopaj tutarlarını ve brüt faiz tutarlarını da muhasebeleştirilecek şekilde ilgili yevmiye kayıtları düzenlenecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Ancak bulguda belirtilen hususa ilişkin işlemlerin yılı içinde yapılmaması nedeniyle 2018 yılı Faaliyet sonuçları tablosunda 600- Gelirler ve 630- Giderler Hesabının hatalı tutarlar içermesine sebebiyet verilmiştir. Söz konusu hesaplar bakımından Faaliyet sonuçları tablosu doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

BULGU 5: İlk Madde ve Malzemeler Hesabına Mevzuata Uygun Olmayan Şekilde Kayıt Yapılması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin Stoklar Hesap grubuna ait işlemler başlıklı 114'üncü maddesinde stoklar hakkında, 28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine göre

işlem yapılacağı, satın alma suretiyle edinilen stokların girişlerinin düzenlenen taşınır işlem fişi esas alınarak muhasebe birimi tarafından yapılacağı hükmü bulunmaktadır.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Belge ve cetveller" başlıklı 10'uncu maddesinde, ilgili mevzuatı çerçevesinde kabul edilerek teslim alınan taşınırların girişleri ile taşınırların çıkış ve ambarlar arasında devir işlemlerinde, dayanıklı taşınırların niteliklerini değiştiren esaslı onarım ve ilaveler sonucu değer artışlarında kayıtlara esas olmak üzere taşınır işlem fişi düzenleneceği, ihtiyaç duyulduğunda kullanılmak üzere satın alınarak depolanan ya da arşivlenenler ile süreli yayınlardan ciltletilmiş olanlar hariç olmak üzere satın alındığı andan itibaren tüketimi yapılan su, doğalgaz, kum, çakıl, bahçe toprağı, bahçe gübresi ve benzeri maddeler için, taşınır işlem fişi düzenlenmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, depolanmak amacıyla alınmayan, doğrudan tüketime verilen mallar için taşınır işlem fişi düzenlenmeyeceği, ilgili stok hesaplarıyla da ilişkilendirilmeyeceği bunların doğrudan giderleştirileceği anlaşılmaktadır.

Belediyenin mali tablolarının incelenmesinde, idareye getirilmeden düğünlere, nişanlara gönderilmek suretiyle doğrudan tüketilen çiçek ve çelenkler için düzenlenmemesi gerektiği halde taşınır işlem fişi düzenlenerek 150- İlk Madde ve Malzemeler hesabına hatalı borç ve alacak kayıtları yapıldığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Bahse konu mevzuat hükümleri çerçevesinde depolanmak amacıyla alınmayan, doğrudan tüketime verilen mallar için taşınır işlem fişi düzenlenmesi işlemi 2019 yılı itibari ile mevzuata uygun hale getirilerek taşınır işlem fişi düzenlenmesine son verilmiş olup gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edildiği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 6: Kiralanan Taşınmazlara Yapılan Kira Ödemelerinin Mevzuata Aykırı Şekilde Muhasebe Kayıtlarına Alınması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 320- Bütçe Emanetleri Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 249'uncu maddesinde herhangi bir tutarın bütçe emanetine alınabilmesi için hizmetin yapılmış veya malın teslim edilmiş bulunması gerektiği hükme

bağlanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 630- Giderler Hesabının niteliğini düzenleyen 372'nci maddesinde bu hesabın bütçe ile ilgili olsun veya olmasın Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenen uluslararası genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre tahakkuk ettirilen her türlü giderin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yazılı mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinde, herhangi bir tutarın bütçe emanetine alınabilmesi için hizmetin yapılmış veya malın teslim edilmiş bulunması aynı zamanda bir giderin 630- Giderler Hesabına kaydedilebilmesi için söz konusu giderin tahakkuk etmiş olması gerekmektedir.

Belediyenin kiraladığı taşınmazlara ait ödemelerin incelenmesinde, sözleşmelerinde kira ödemelerinin aylık yapılacağı belirlenmesine rağmen sözleşme imzalandıktan sonra henüz tahakkuk etmeyen bir yıllık kira tutarının 630- Giderler Hesabına kaydedildiği, diğer yandan yapılmamış hizmetin karşılığı olan tutarın ise 320- Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Önceki dönemlerde kira ödemelerine ilişkin muhasebe kayıtları ödenen ve ödenecek kiraların daha rahat takip edilebilmesi amacıyla topluca giderleştirilip, sonraki aylara ait kira tutarları 320 nolu hesapta takip edilmekteydi. Sayıştay Denetçilerinin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 249'uncu ve 372'nci maddeleri doğrultusunda yaptıkları ikazları ve görüşleri neticesinde üçer aylık dört dönem halinde 630- Giderler Hesabına ve 320- Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilmesi Sayıştay Denetçileri tarafından uygun görülmüştür. 2019 yılı itibariyle gerekli düzenlemeler yapılmış olup kira ödemelerine ait muhasebe kayıtları üçer aylık dört dönem halinde düzenlenmektedir. 2019 Yılı ve daha sonraki yıllarda Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 249'uncu ve 372'nci maddelerine göre düzenlenecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, düzeltme işlemleri yapılmış ve bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 7: İçişleri Bakanlığından Alınması Gereken Onay Alınmadan Borçlanmaya Girişilmesi

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “Borçlanma” başlıklı 68'inci maddesinin birinci

fikrasının (e) bendinde, belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin borçlanmaya girişebilmesinin, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde toplam yüzde onunu geçmeyen iç borçlanma için belediye meclisinin kararı ile, yüzde onunu geçen iç borçlanma için ise meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve İçişleri Bakanlığının onayı ile gerçekleştirilebileceği hükme bağlanmıştır.

Belediyenin 2017 yılı en son kesinleşmiş bütçe gelirinin 103.807.414,23 TL olduğu, bu tutarın 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre 2018 yılı için belirlenen %23,73'lük yeniden değerlendirme oranıyla artırılmış halinin 128.440.913,62 TL olduğu belirlenmiştir. 128.440.913,62 TL'nin %10'u 12.844.091,36 TL olduğuna göre, Belediyenin 2018 yılı içerisinde bu tutarın üzerinde borçlanabilmesi için hem meclis üye tamsayısının salt çoğunluğuyla karar alınması hem de İçişleri Bakanlığının onayının alınması gerekmektedir.

Belediyenin borçlanma işlemlerinin incelenmesinde, 2018 yılı içerisinde iki bankadan toplam 22.000.000,00 TL kredi kullanıldığı ancak söz konusu kredinin 12.844.091,36 TL'yi aşan kısmı için İçişleri Bakanlığından onay alınmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 68'inci maddesinin (e) bendine göre, Belediyemizin yaptığı borçlanma ile alakalı meclis kararı alınmış aynı zamanda onay için İçişleri Bakanlığı'na gerekli müracaat yapılmış ancak uzun bir süre geçmesine rağmen talebimizle alakalı olumlu veya olumsuz bir dönüş yapılmamış. Belediyemizin de bu süreçte maaş ödemelerini yapabilmesi aciliyet arz ettiği için borçlanılmıştır. İlgili Meclis Kararı ve onay yazısı ekte bilgilerinize sunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare cevabında her ne kadar borçlanma ile ilgili meclis kararı alındığını ve onay için İçişleri Bakanlığına müracaat edildiğini ifade etse de mevzuatta öngörülen onay şartı gerçekleşmeden borçlanmaya girişilmiştir. 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 68'inci maddesine göre söz konusu borçlanmalar İçişleri Bakanlığının onayına tabi olduğundan borçlanmaya ilişkin Bakanlık onayı olmadan borçlanmaya girişilebilmesi hukuken mümkün görünmemektedir.

BULGU 8: Araç Kiralama İle İlgili Usul ve Esaslara Uyulmaması

237 sayılı Taşıt Kanunu'nun 10'uncu maddesinin 5'inci fıkrasında bu Kanun kapsamında edinilecek taşıtların menşei, silindir hacimleri ve diğer niteliklerini belirlemeye ve sınırlamalar getirmeye Bakanlar Kurulu'nun yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu hükme istinaden 02.06.2014 tarihinde çıkarılan 2014/6425 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın "Hizmet Alımı Suretiyle Taşıtların Edinimi" başlıklı 2'inci maddesinde, hizmet alımı suretiyle edinilecek taşıtların menşei ve silindir hacimleri hakkında 1'inci madde hükümlerinin uygulanacağı,

Aynı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 1'inci maddesinde ise, 05.01.1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıtlar Kanunu'na ekli (I) sayılı cetvelde ve son iki sırasında belirtilenler hariç olmak üzere (2) sayılı cetvelde yer alan makamlar ile güvenlik önlemleri (zırhlı) araçlar, koruma altına alınanlarla ilgili yönetmelik hükümlerine göre tahsis olunanlar ve idarenin yurt dışı teşkilatları için yabancı menşeli binek veya station-wagon cinsi taşıtların edinilebileceği, bunların dışında hibe dâhil her ne suretle olursa olsun yabancı menşeli binek ve station-wagon cinsi taşıtların edinilemeyeceği, birinci fıkrada kapsamındaki makam ve hizmetler hariç olmak üzere, edinilecek binek veya station-wagon cinsi taşıtların silindir hacimlerinin 1.600 cc'yi (santimetre küp) geçemeyeceği, yerli muhteva oranı %50'nin altında kalan taşıtların yabancı menşeli sayılacağı,

hükme bağlanmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde belediyelerin hibe dâhil her ne surette olursa olsun yabancı menşeli binek veya station-wagon cinsi taşıtların edinmesi ve edinilecek binek veya station-wagon cinsi taşıtların silindir hacimlerinin 1.600 cc'yi (santimetre küp) geçmesi hukuken mümkün görünmemektedir.

Belediyenin taşıtların kiralamaya ihalesi incelendiğinde, kiralanacak üç adet aracın yerli muhteva oranının %50'nin altında diğer bir ifadeyle yabancı menşeli olduğu ve bu araçların silindir hacimlerinin 1968 cc (santimetre küp) olduğu görülmüştür.

Tasarruf genelgelerine de sıklıkla konu olan araç edinimlerinde sözü edilen mevzuat sınırlamalarına uyulması kamu kaynaklarının daha ekonomik kullanılmasına katkı sağlayacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "İdaremiz tarafından gerçekleştirilmiş ve gerçekleştirilmekte olan Taşıtların Kiralama Hizmet Alımı ihaleleri 'Hizmet Alımı Suretiyle Taşıtların Edinimi' Bakanlar Kurulu Kararı dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir. 2018/58529 İhale Kayıt Numaralı 'Araç Kiralaması Hizmet Alımı İş'i' kapsamında silindir hacimleri 1.600 cc'yi (santimetre küp) geçen araçlar kabul edilmemiş olup, konu hakkında gerekli hassasiyet gösterilmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare cevabında taşıt kiralamalarında söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı'nın dikkate alındığı belirtilmiş ve 2018 yılında gerçekleştirilen "Araç Kiralaması Hizmet Alımı İhalesi" örnek gösterilmiştir. Oysa bulguda ifade edilen mevzuata aykırılıklar 2016/179160 ihale kayıt numaralı "Araç Kiralama Hizmet Alımı İşi" ihalesi ile ilgilidir. İdare bahse konu Bakanlar Kurulu Kararı'na uyduğunu ifade etse de 2016/179160 ihale kayıt numaralı "Araç Kiralama Hizmet Alımı İşi" ihalesinde Bakanlar Kurulu Kararı'ndaki sınırlamalara uymadığı kanıtlayıcı belgelerle sabittir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 9: Kesin Teminat Mektuplarının Geçerlilik Süresinin Malın Garanti Süresinden Kısa Olması

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Teminatlar" başlıklı 54'üncü maddesinin dördüncü fıkrasında istekli veya yüklenici tarafından teminat olarak banka teminat mektubu verilmesi halinde, bu teminat mektuplarının kapsam ve şeklinin bu Yönetmeliğin ekinde yer alan standart formlara uygun olmasının zorunlu olduğu, standart formlara uygun olarak düzenlenmemiş teminat mektuplarının geçerli kabul edilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Yine Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin ekinde yer alan standart Kesin Teminat Mektubunun dipnotunda, kesin teminat mektubunun süresinin 4735 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesine göre alınan mal veya yapılan iş için garanti süresi öngörülmesi halinde, garanti süresinin dolduğu tarihten, garanti süresi öngörülme hallerde ise 4734 sayılı Kanun'un 35'inci maddesine göre işin bitiş tarihi dikkate alınarak idare tarafından belirlenen süreden daha kısa olamayacağı hususu düzenlenmiştir.

Belediyenin ihaleleri incelendiğinde,

A) 2018/190699 ihale kayıt numaralı "Bisiklet Alımı İşi" ihalesinin Teknik Şartnamesi'nin "Teslimat, Dağıtım ve Garanti" başlıklı 5.5'inci maddesinde bisikletlerin en az iki (2) yıl garanti kapsamında olduğu ifade edilmesine rağmen yüklenici tarafından garanti süresini karşılamayan, sözleşme imzalandıktan sonra yaklaşık altı (6) ay geçerli kesin teminat mektubunun idareye sunulduğu,

B) 2018/149560 ihale kayıt numaralı "Çocuk Oyun Grubu Açık Alan Spor Aletleri ve Kauçuk Alımı İşi" ihalesinin Sözleşme Tasarısı'nın 16.7.1'inci maddesinde yüklenici tarafından teslim edilecek malların garanti süresinin iki (2) yıl garanti kapsamında olduğu ifade edilmesine rağmen yüklenici tarafından garanti süresini karşılamayan, sözleşme imzalandıktan

sonra yaklaşık bir (1) yıl geçerli kesin teminat mektubunun idareye sunulduğu,

C) 2018/136794 ihale kayıt numaralı “Yüzme Havuz Kimyasalları ve Malzemeleri Alımı İşi” ihalesinin Sözleşme Tasarısı’nın 16.7.4’üncü maddesinde yüklenici tarafından teslim edilecek malların kabulünden sonra asgari 2 yıl garanti süresi olacağı hükme bağlanmasına rağmen yüklenici tarafından garanti süresini karşılamayan, sözleşme imzalandıktan sonra yaklaşık on (10) ay geçerli kesin teminat mektubunun idareye sunulduğu,

D) 2018/ 258896 ihale kayıt numaralı “Bilgisayar ve Sarf Malzemeleri Alımı İşi” ihalesinin Teknik Şartnamesinde; yüklenici tarafından teslim edilecek bazı ürünlerin en az beş (5) yıl garanti kapsamında olacağı hükme bağlanmasına rağmen yüklenici tarafından garanti süresini karşılamayan, sözleşme imzalandıktan sonra yaklaşık iki (2) yıl geçerli kesin teminat mektubunun idareye sunulduğu,

ve bu teminat mektuplarının idare tarafından kabul edildiği görülmüştür.

Malın garanti süresinin bitiminden önce geçerliliği sona erecek teminat mektuplarının alınması, garanti süresi içerisinde malla ilgili bir olumsuzluk meydana gelmesi ve bu olumsuzluğa yüklenicinin ilgi göstermemesi durumunda idarenin teminatsız kalmasına, meydana gelen olumsuzluğun telafisinin idare açısından daha zor hale gelmesine sebebiyet verecektir.

Kamu idaresi cevabında; “Malın garanti süresi ile kesin teminatın süresinin birbirleri ile örtüşmesi adına gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 10: Belediyeye Ait Taşınmazların Mevzuatta Öngörülmediği Halde Pazarlık Usulüyle Kiraya Verilmesi

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun “Kapsam” başlıklı 1’inci maddesinde genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun’da yazılı hükümlere göre yürütüleceği,

“İlkeler” başlıklı 2’nci maddesinde bu Kanun’un yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi

şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasının ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının esas olduğu,

“İhalelerde kapalı teklif usulünün esas olduğu” başlıklı 36’ncı maddesinde ise; bu Kanun’un 1’inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulünün esas olduğu,

hükme bağlanmıştır.

Yukarıdaki Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının, Kanun’un temel ilke ve prensiplerinden olduğu, bu ilke ve prensiplerin gereği olarak Kapalı Teklif Usulü’nün esas olduğu, diğer usullerin ise mevzuatta öngörülen şartlar oluştuğunda uygulanabilecek usuller olduğu anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, mezkur Kanun’un “Pazarlık usulüyle yapılacak işler” başlıklı 51’inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde; kullanıcılarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi işlerinin ihalesinin pazarlık usulü ile yapılabileceği hüküm altına alınarak, pazarlık usulünün kullanılabilceği durumlardan bir tanesi ayrıntılı düzenlenmiştir. Dolayısıyla 51’inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendine göre yapılacak kiralama ihaleleri sadece Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz mallar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler için söz konusu olabilecektir.

Kanun’un diğer maddelerinde Kanun’a tabi kurumlar için “İdare” kavramı kullanılırken 51’inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde “Devlet” kavramının kullanılması, Kanun Koyucu açısından “Devlet” kavramının “İdare” kavramından başka bir mana ve içeriği ifade ettiğini göstermektedir. Nitekim Kanun’un 75’inci maddesinde Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malların gerçek ve tüzel kişilerce işgali üzerine, füzuli şağilden ecrimisil isteneceği hükme bağlandıktan sonra, 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Belediyenin yetkileri ve imtiyazları” başlıklı 15’inci maddesi ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun 75’inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı belirtilerek belediye taşınmazları ile devletin özel mülkiyetindeki taşınmazların ve devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin farklı kavramlar olduğu vurgulanmaktadır.

Bunun yanı sıra Kanun’un “Emanet suretiyle yapılacak işler” başlıklı 81’inci

maddesinde emaneten yaptırılacak işler için işin bünyesine giren gerekli madde, araç ve gereçleri öncelikle bunları kendileri üreten veya yapan ve sermayesinin yarından fazlası tek başına veya birlikte Devlete, kamu iktisadi teşebbüslerine veya belediyelere ait olan kuruluşlardan doğrudan doğruya tarife, yoksa piyasa satış bedelleri üzerinden alınabileceği ifade edilerek Devlet ile belediye idaresi birbirinden tamamen ayrı değerlendirilmiştir.

Nitekim Danıştay 13'üncü Dairesi 21.10.2008 tarih ve E:2007/4476, K: 2008/6874 sayılı kararında belediyenin mülkiyetindeki taşınmazın, 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi uyarınca, pazarlık usulü ile turizm amaçlı tesis yapılmak ve işletilmek üzere mülkiyetten gayri ayni hak tesis edilmek suretiyle, (daimi ve sürekli üst hakkı kurulmak suretiyle) 30 yıllığına kiralanmasına ilişkin belediye encümeni kararını, belediyelere ait taşınmazların devletin özel mülkü ve devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerden olmadığı, bu nedenle 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında kiralanmasının, trampasının ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi yoluyla devrinin, olanaklı olmadığı gerekçesiyle iptal eden mahkeme kararının hukuka uygun olduğunu hükme bağlamıştır.

Özetle, belediye taşınmazları devletin özel mülkiyetinde ya da devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre kiralama ihalesine konu edilemeyecektir.

Belediyenin kiralama ihaleleri üzerinde yapılan incelemelerde, yukarıda yapılan tespit ve değerlendirmelere rağmen idarenin kendi mülkiyetindeki taşınmazlardan Pirireis Mahallesi Aile Sağlık Merkezini, Türkmen Sokak No:9 Adresinde Bulunan Aile Sağlık Merkezini, Mersincik Mahalle Konağı İçerisindeki Aile Sağlık Merkezini, Sırasöğütler Mahallesi Aile Sağlık Merkezini, Kazım Karabekir Mahallesi Aile Sağlık Merkezini, Osmangazi Mahallesi İlhan Sokaktaki Büro-İşyerini, 1209 Ada 1 Parsel (1.000 metrekare) Taşınmazı (Otobüs Bekleme Noktası), Yalı Mahallesi Büfe ve Çay Bahçesini, Çınaraltı Çay Bahçesini (3. Kısım) ve 1367 Ada 1 Parsel 300 metrekare Kapalı 300 metrekare Açık Alanı 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında kiraya verdiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Yukarıda belirtilen pazarlık usulü ile ihalesi yapılan taşınmazların ve kullanışlarının özelliği nedeni ile açık ihaleye çıkılmasında kamu ve idare yararı görülmeyeceğinden, aksine İdareyi sıkıntıya sokacak durumlar gelişeceğinden,

kullanışlarının özelliği nedeni ile kamuya ve idareye yararı olması göz önünde bulundurularak 51'inci madde gereği pazarlık usulü ile ihaleye çıkılmıştır. Örneğin Darıca' da bulunan 3 adet eski sağlık ocağı binasının Aile Sağlık Merkezi olarak kamu yararı gözetilerek pazarlık usulü ile hekimlerimize ihale edilmiştir. Yapılacak Aile Sağlık Merkezleri kiralamalarında 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu'nun 4'üncü maddesi gereği işlem yapılacaktır. Söz konusu bulgudaki diğer taşınmazlarla ilgili işlemler de açık ihale usulü ile ihale yöntemine azami titizlik gösterilerek yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 11: Yapım İşlerinde Kesin Teminatın Mevzuatına Uygun Olmayan Şekilde İade Edilmesi

4735 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun “Kesin teminat ve ek kesin teminatların geri verilmesi” başlıklı 13'üncü maddesinde taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların, yapım işlerinde, varsa eksik ve kusurların giderilerek geçici kabul tutanağının onaylanmasından sonra yarısının, Sosyal Güvenlik Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından sonra kalanının yükleniciye iade edileceği hükme bağlanmıştır.

Öte yandan Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin “Kesin teminatın iadesine ait şartlar” başlıklı 45'inci maddesinde taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesinden ve varsa işe ait eksik ve kusurların giderilerek geçici kabul tutanağının onaylanmasından ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra, alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların yarısının; kesin kabul tutanağının onaylanmasından sonra ise kalanının, yükleniciye iade edilebilmesi için Sosyal Güvenlik Kurumundan ilişiksizlik belgesi getirilmesinin zorunlu olduğu hükmü bulunmaktadır.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, yapım işlerinde geçici kabul tutanağı onaylandıktan sonra yükleniciye kesin teminatın yarısının iade edilebilmesinin, ancak yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumundan ilişiksizlik belgesi getirmesi kaydıyla gerçekleşebileceği anlaşılmaktadır.

Belediyenin almış olduğu kesin ve ek kesin teminatların iadesi incelendiğinde,

A) 2017/119845 ihale kayıt numaralı Darıca Belediyesi ile yüklenici arasında sözleşmesi imzalanan Darıca ilçesi geneli asfalt serim yapım işi geçici kabul tutanağının 14.12.2017 tarihinde düzenlendiği ancak kesin teminatın yarısının, yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumundan ilişiksizlik belgesi getirmemesine rağmen kendisine iade edildiği,

B) 2018/108811 ihale kayıt numaralı Darıca Belediyesi ile Yüklenici arasında sözleşmesi imzalanan Darıca ilçesi geneli asfalt ve silindir ile sıkıştırılabilir beton kaplama yapım işinde karşılıklı tasfiye protokolü düzenlendiği, ancak kesin teminatın yarısının, yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumundan ilişiksizlik belgesi getirmemesine rağmen kendisine iade edildiği,

C) 2016/210489 ihale kayıt numaralı Darıca Belediyesi ile Yüklenici arasında sözleşmesi imzalanan Çataldağ A tipi mesire alanı giriş kapısı ve çevre güvenlik çiti yapım işi kesin kabul tutanağının 16.04.2018 tarihinde düzenlendiği ancak kalan kesin teminatın, yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumundan ilişiksizlik belgesi getirmemesine rağmen kendisine iade edildiği,

görülmüştür.

Mevzuata aykırı bu uygulama neticesinde, yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumuna borcu olması halinde Sosyal Güvenlik Kurumu açısından kaynakta kesinti yöntemiyle alınabilecek bir alacağın tahsilatı daha zor hale gelecektir.

Kamu idaresi cevabında; “4735 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Kesin teminat ve ek kesin teminatların geri verilmesi" başlıklı 13 'üncü maddesinde taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların, yapım işlerinde, varsa eksik ve kusurların giderilerek geçici kabul tutanağının onaylanmasından sonra yarısının, Sosyal Güvenlik Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından sonra kalanının yükleniciye iade edilmesi için gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 12: Belediye Tarafından 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'na Göre İhale Edilen Taşınmaz Kiralamalarında Geçici Teminat Tutarının Kira Şartnamelerinde Hatalı Belirlenmesi

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Geçici Teminat" başlıklı 25'inci maddesinde isteklilerden, ihale konusu olan işin tahmin edilen bedelinin %3'ü oranında geçici teminat alınacağı hükme bağlanmıştır.

Belediyenin taşınmaz kiralama ihalelerinin incelenmesinde;

Osmangazi Mahallesi İlham Sokak 1367 Ada 1 Parselde bulunan taşınmazına ait kiralama ihalesine ilişkin kira şartnamesinde tahmin edilen bedelin 72.000 TL olduğu, buna göre geçici teminat miktarının 2.160,00 TL olması gerekirken 849,60 TL olarak belirlendiği ve bu tutar kadar geçici teminat alındığı,

"Kazım Karabekir Mahallesi 30 Ağustos Zafer Parkı Çay Bahçesi - Kafeterya (150 metrekare kapalı-1.800 metrekare açık alan) Kiralanması İşİ" ihalesine ait kira şartnamesinde tahmin edilen bedelin 30.508,47 TL olduğu, buna göre geçici teminat miktarının 915,25 TL olması gerekirken 1.080,00 TL olarak belirlendiği ve bu tutar kadar geçici teminat alındığı,

"İlçemiz Sınırları İçerisinde Bulunan Alanlara 4 Adet Taksi Durağı ve ATM Kabinleri Kurulması ve İhaleye Verilmesi İşİ" ihalesine ait kira şartnamesinde tahmin edilen bedelin 1.000.000,00 TL olduğu, buna göre geçici teminat miktarının 30.000,00 TL olması gerekirken 3.000,00 TL olarak belirlendiği ve bu tutar kadar geçici teminat alındığı,

"Emek Mahallesi Orhangazi Caddesinde Bulunan İşyerinin Kiralanması İşİ" ihalesine ait kira şartnamesinde tahmin edilen bedelin 27.457,62 TL olduğu, buna göre geçici teminat miktarının 823,72 TL olması gerekirken 972,00 TL olarak belirlendiği ve bu tutar kadar geçici teminat alındığı,

görülmüştür.

Geçici teminatların, mevzuatta belirlenenden az alınması firmaların verdikleri tekliflerden keyfi bir şekilde geri dönmelerini engellemek amacını sekteye uğratabileceği gibi teminatların gelir kaydedilmesi gereken durumlarda idarenin gelir kaybına uğramasına sebebiyet verecek, mevzuatta belirlenenden fazla alınması ise isteklilerin ihaleye katılımını ve dolayısıyla rekabeti engelleyecektir.

Kamu idaresi cevabında; “1367 ada 1 parselde bulunan taşınmazın kira ihale Şartnamesi’nde Geçici Teminat miktarının 2.160,00 TL olması gerekirken 849,60 TL olarak belirlendiği, Kazım Karabekir Mahallesi 30 Ağustos Zafer Parkı Çay Bahçesinin Kira İhale Şartnamesi’nde Geçici Teminat miktarının 915,25 TL olması gerekirken 1.080,00 TL olarak belirlendiği, Atm Kabinleri ve 4 6 / 9 adet Taksi Durağı kurulması ihalesine ait Kira T.C. Darıca Belediye Başkanlığı Emlak ve İstimlak Müdürlüğü 1 / 2 İhale Şartnamesi’nde tahmin edilen bedelin 1.000.000,00 TL olduğu, buna göre Geçici Teminat miktarının 30.000,00 TL olması gerekirken 3.000,00 TL olarak belirlendiği, Emek Mahallesi Orhangazi Caddesinde bulunan İş Yerinin Kira İhale Şartnamesi’nde Geçici Teminat Bedelinin 832,72 TL olması gerekirken 972,00 TL olarak belirlendiği ve bu tutar kadar geçici teminat alındığı belirtilmiştir. Dosyada yapılan incelemede geçici teminat bedellerinin, sehven 1 yıllık kira bedeli+KDV üzerinden hesaplandığı bu nedenle hatalı belirlendiği tespit edilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, söz konusu hatalı uygulamanın sehven yapıldığı belirtilmiştir. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’na göre ihale edilen kiraya verme işlemlerinin takibi için bulgu konusu tespit devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 13: Yapım İşi İhalelerinde All Risk Sigorta Sürelerinin ve/veya Bedellerinin Yapım İşleri Genel Şartnamesine ve Sözleşme Hükümlerine Uygun Olmaması

Yapım işi ihaleleri sonucunda yüklenicilerle imzalanan tip sözleşmelerin “İşin ve iş yerinin korunması ve sigortalanması” başlıklı 17’nci maddesine göre yükleniciler Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nde yer alan hükümler çerçevesinde “all risk” sigorta ve genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorundadır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin “İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması” başlıklı 9’uncu maddesinin ilk fıkrasında yüklenicinin 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nun 9’uncu maddesi hükümleri dahilinde; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı “inşaat sigortası (bütün riskler)”, geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise yürürlükteki İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Genel Şartları çerçevesinde kapsamı ihale dokümanında belirtilen

genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorunda olduğu,

Aynı maddesinin ikinci fıkrasında ise ödenen toplam hakediş tahakkuk tutarının (fiyat farkları dahil) poliçedeki sigorta bedelini aşması ve/veya poliçede öngörülen sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı veya cezalı çalışma sebebiyle aşılması hallerinde, zeyilname ile sigorta bedelinin artırılması ve/veya sigorta süresinin uzatılmasının zorunlu olduğu,

Yine aynı maddesinin beşinci fıkrasında ise sigorta primlerinin ödendiğine ve sigorta sözleşmesinin yürürlükte olduğuna dair sigortacıdan alınacak bir belgenin her hakedişin tahakkuka bağlanmasından önce yüklenici tarafından idareye sunulmasının zorunlu olduğu,

hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede;

A) Belediye tarafından gerçekleştirilen yapım ihalelerinde ödenen toplam hakediş tahakkuk tutarının poliçedeki sigorta bedelini aşmasına rağmen zeyilname ile sigorta bedelinin artırılmadığı ve/veya poliçede öngörülen sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı sebebiyle aşılmasına rağmen zeyilname ile sigorta süresinin uzatılmadığı,

B) Belediye tarafından ihale edilen 2018/131030 ihale kayıt numaralı “Çok Amaçlı Semt Sahası Yapım İşi” ihalesinde işyeri tesliminin 26.04.2018 tarihinde yapılmış ve aynı tarihte işe başlanmış olunmasına rağmen İnşaat (All Risk) Bütün Riskler sigorta başlangıç tarihinin 07.05.2018 olduğu,

C) İhalesi gerçekleştirilen yapım işlerinde, sigorta primlerinin ödendiğine ve sigorta sözleşmesinin yürürlükte olduğuna dair sigortacıdan alınan bir belge yüklenici tarafından İdareye sunulmadan hakedişlerin tahakkuka bağlandığı,

görülmüştür.

Söz konusu mevzuata aykırı uygulamalar; idare açısından iş devam ederken meydana gelebilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risk faktörlerinin gerçekleşmesi durumunda telafisi güç kayıplar meydana getirebilecektir ve meydana gelmesi halinde mücbir sebep olması dolayısıyla söz konusu kayıplar yüklenicilere telafi ettirilemeyecektir.

Kamu idaresi cevabında; “Bahse konu bulguda belirtilen aykırılıklarla ilgili tekrarının yaşanmaması için gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 14: Yapılacak Olan Ödemelerden Önce Aranılması Gereken İşverenlerin Borcu Olmadığını Gösteren Belgelerin Mevzuatına Uygun Olmayan Şekilde Sunulmasına Rağmen Ödeme Yapılması

Sosyal Güvenlik Kurumu Prim ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde idarece işverenlerin hakedişlerinin Kuruma idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçlarının olmaması kaydıyla ödeneceği, idarenin işverene yapacağı her hakediş ödemesinden önce işverenin ve varsa alt işverenlerinin Kuruma idari para cezası, prim ve prime ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer ferilerinden oluşan borçlarının olup olmadığını üniteden yazı ile soracağı, ünitece işverenin ve varsa alt işverenlerinin muaccel borcunun bulunmadığı hususunun idareye bir aylık süre içinde yazı ile bildirileceği, yazı ile bildirilmediği sürece idare tarafından işverene hakediş ödenmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümleri dikkate alınarak Belediyenin mali iş ve işlemleri incelendiğinde, bazı hakediş ödemelerinden önce işverenler tarafından ihale konusu işlerle ilgili Sosyal Güvenlik Kurumuna borcunun olmadığını gösteren belgelerin mevzuatına uygun olmayan şekilde sunulmasına rağmen bu belgelerin kabul edildiği, yani işverenlerin sadece ihale konusu işyeriyle ilgili borcunun olup olmadığını gösteren sorgulama evrakını idareye sunması gerekirken bunun yerine 4734 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi kapsamında alınan ve hakediş ödemelerinde kullanılmayacağı üzerinde yazılı olan belgenin sunulduğu ve bu belgenin Belediye tarafından kabul edilerek yüklenicilere hakediş ödemesi yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi kapsamında alınan ve yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumuna borcunun olmadığını gösteren belgenin mevzuata aykırı şekilde hakediş ödemelerinde esas alınması, yüklenicilerin hakedişlerinden kesilmemesi gereken tutarların kesilmesine veya kesilmesi gereken tutarların kesilmemesine sebebiyet verebilecektir.

Kamu idaresi cevabında; "Bazı hakediş ödemelerinde yüklenicilerden sehven istenen Sosyal Güvenlik Kurumuna borcunun olmadığını gösteren belgenin 4734 Sayılı Kanun'un

10'uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi kapsamında alınmasının yanlış olduğu Sayıştay denetçilerinin ikazları sonucunda hakediş ödemelerinde yüklenicilerden 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 90'ıncı maddesinin ikinci fıkrasına istinaden borcunun olmadığını gösterir belge talep edilmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 15: Yapılacak Olan Ödemelerden Önce Aranılması Gereken Hak Sahiplerinin Vergi Borcu Olmadığını Gösteren Belgelerin Aranmaması veya Kapsamı Yanlış Vergi Borcu Belgelerinin Sunulmasına Rağmen Bu Belgelerin Kabul Edilip Ödeme Yapılması

Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Seri:A 1 Sıra no'lu Tahsilat Genel Tebliğinin "V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler ile İşlem Yapanların Sorumlulukları" bölümünde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumların bu Kanun kapsamında hak sahiplerine 2.000 liranın üzerinde yapacakları ödemeler sırasında hak sahibinin, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 22/A maddesine istinaden, kapsamı bu Tebliğ'de belirlenmiş borçlarının 2.000 lirayı aşp aşmadığını Maliye Bakanlığı'nın internet sitesinden veya Tebliğ'de belirtilen ilgili birimlerinden temin edeceği belge üzerinden araştırması, borcun bu tutarı aşması halinde hak sahibine ödeme yapmaması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Tebliğ'in aynı bölümünde, bu belgenin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamına giren kurumlarda muhasebe birimleri tarafından aranılması gerektiği belirtilmiştir.

Yine aynı bölümün devamındaki hükümlere göre, vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge arama zorunluluğu getirilen kurum ve kuruluşlarca yapılacak ödemeler esnasında, tahsil dairelerinin verdiği bilgi ve belgeye istinaden kapsama giren alacak türlerinin toplam tutarının (vadesi geçmiş borç tutarı) 2.000 TL'yi aşması halinde, borç tutarının ilgili tahsil dairesine, bakiyesinin de yükleniciye ödenmesi gerekmektedir.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümleri dikkate alınarak Belediyenin mali iş ve işlemleri incelendiğinde,

A) Bazı hakediş ödemelerinden önce hak sahiplerinin 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesine göre borcunun bulunup bulunmadığının kontrolünün yapılmadığı,

B) Bazı hakediş ödemelerinden önce hak sahiplerince 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesine göre borcunun bulunup bulunmadığını gösteren standart tipteki sorgulama evrakı yerine hakediş ödemelerinde kullanılmayacağı açıkça üzerinde yazılı olan ve hak sahibinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendi kapsamında borcu olmadığını gösteren belgenin sunulduğu, İdarenin bu belgeyi kabul ettiği ve hak sahiplerine bu belgeye istinaden ödeme yaptığı,

görülmüştür.

Söz konusu mevzuata aykırı işlemler; ödeme yapılan kişilerin 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesi kapsamındaki borçlarının eksik tahsilatına sebebiyet verebilecektir.

Kamu idaresi cevabında; “Bazı hakediş ödemelerinde yüklenicilerden istenilmekte olan vergi dairesine borcunun bulunup bulunmadığını gösterir belgenin sehven alınmasının Sayıştay denetçilerinin ikazlarından itibaren hakediş ödemelerinde yüklenicilerden 6183 Sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vergi dairesi borç durumunu gösterir belge talep edilmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından gönderilen cevapta bulgu konusuna iştirak edilmiş olup, mevzuatta öngörülen esaslar çerçevesinde düzenlemelerin yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespiti ilişkin kontrollere sonraki denetimde devam edilecektir.

BULGU 16: Gerçekleşmemiş Kira Hizmeti Giderleri İçin Ödeme Emri Belgesi Düzenlenmesi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Giderin gerçekleştirilmesi” başlıklı 33'üncü maddesinde bütçelerden bir giderin yapılabilmesi için iş, mal veya hizmetin belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak alındığının veya gerçekleştirildiğinin görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca onaylanması ve gerçekleştirme belgelerinin düzenlenmiş olması gerektiği, giderlerin gerçekleştirilmesinin harcama yetkililerince belirlenen görevli tarafından düzenlenen ödeme emri belgesinin harcama yetkilisince imzalanması ve tutarın hak sahibine ödenmesiyle tamamlanacağı hükme bağlanmıştır.

Yukarıdaki Kanun hükmüne göre ödeme emri belgesinin düzenlenebilmesi için mal veya hizmetin belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak alındığının veya gerçekleştirildiğinin

görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca onaylanması gerekmektedir.

Belediyenin taşınmaz kira ödemelerinin incelenmesinde, kira sözleşmelerinde ödemelerin aylık olarak yapılacağı belirlendiği halde yılın ilk ayında sözleşme hükümlerine göre daha sonraki aylarda gerçekleşecek ve gerçekleştirme belgeleri düzenlenecek olan kira hizmeti için ilgililer adına ödeme emri belgesi düzenlendiği görülmüştür.

Kira ödemeleri idareler adına tahakkuk etmeden ve gerçekleştirme belgeleri düzenlenmeden bu ödemelere ilişkin olarak ödeme emri belgesi düzenlenmemesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Kira Sözleşmeleri yıllık olarak imzalandığından söz konusu kira giderlerine ait ödeme emirleri yıllık olarak hazırlanmaktaydı. Bu şekilde kira giderleri ilgili yıl içerisinde kolayca takip edilmekte ve bir yıl içerisinde ne kadar kira giderimiz olduğu rahatça tespit edilmekteydi. Sayıştay denetçilerinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu 33’üncü maddesi doğrultusunda yaptıkları uyarı ve görüşleri neticesinde üçer aylık dört dönem halinde ödeme emri hazırlanması Sayıştay denetçilerince uygun görülmüştür. 2019 yılı itibarıyla gerekli düzenlemeler yapılmış olup kira ödemelerine ait ödeme emirleri üçer aylık dönemler halinde düzenlenmektedir. 2019 yılı ve daha sonraki yıllar için 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu 33’üncü maddesine göre düzenlenecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 17: Taşınır Mal Yönetmeliği’ne Aykırı İşlemler Yapılması

Taşınır Mal Yönetmeliğinin “Belge ve cetveller” başlıklı 10’uncu maddesinde ilgili mevzuatı çerçevesinde kabul edilerek teslim alınan taşınırların girişleri ile taşınırların çıkış ve ambarlar arasında devir işlemlerinde, dayanıklı taşınırların niteliklerini değiştiren esaslı onarım ve ilaveler sonucu değer artışlarında, kayıtlara esas olmak üzere taşınır işlem fişi düzenleneceği, ihtiyaç duyulduğunda kullanılmak üzere satın alınarak depolanan ya da arşivlenenler ile süreli yayınlardan ciltletilmiş olanlar hariç olmak üzere satın alındığı andan itibaren tüketimi yapılan su, doğalgaz, kum, çakıl, bahçe toprağı, bahçe gübresi ve benzeri maddeler için, tesis, makine, cihaz, taşıt ve iş makineleri ile demirbaşların servislerince yapılan bakım ve onarımlarında kullanılan yedek parçalar ile doğrudan taşıtların depolarına konulan akaryakıt, likit gaz (LPG) ve yağlar için, kısa sürede tüketilen mutfak tipi tüpler ve yangın söndürme tüplerine yapılan

gaz dolumları ile yazıcı kartuşlarının dolumları için, dergi ve gazete gibi süreli yayınlar ile arşivlenme niteliği olmayan kütüphane materyalleri için, bütçenin temsil ve tanıtma giderleri tertibinden makam için alınan yiyecek ve içecekler için, taşınır işlem fişi düzenlenmeyeceği,

Mezkur Yönetmelik'in "Tüketim suretiyle çıkış" başlıklı 22'nci maddesinde ise tüketim malzemelerinin, Taşınır İstek Belgesi karşılığında düzenlenecek Taşınır İşlem Fişi ile çıkış kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Belediyenin taşınır işlemleri incelendiğinde,

- Taşınır İstek Belgesi düzenlenmeden tüketim malzemelerinin çıkışının yapıldığı,
- Doğrudan tüketime verilen mal ve malzemelere, taşıtların depolarına konulan akaryakıtlara, servislerce araçların bakım ve onarımlarında kullanılan yedek parçalara Taşınır İşlem Fişi düzenlendiği,
- Depolanmak amacıyla alınan ve giriş işlemi yapılan akaryakıt, kum, çakıl gibi taşınırlar henüz kullanıma gönderilmediği halde söz konusu taşınırlar için taşınır çıkış işlemi yapıldığı,

böylece yukarıda ifade edilen Taşınır Mal Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinin ihlal edildiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz taşınır işlemlerinde;

• Düzenlenen her Taşınır Çıkış İşlemi için Taşınır İstek Belgesi düzenlenmekte olup Taşınır Kayıt Yetkilisi görevlilerince muhafaza edilmektedir. Muhasebeye gönderilen nüshasına yekûnu fazla olduğu için ekine eklenememiştir. Tüm Taşınır Kayıt Yetkililerince aynı hassasiyetin gösterilmesi için gerekli ikazlar yapılmıştır.

•2019 yılı itibari ile Doğrudan tüketime verilen mal ve malzemeler ile ilgili Taşınır İşlem Fişi düzenlenmesi işlemine son verilmiş olup gerekli hassasiyet gösterilecektir.

•Depolanmak amacıyla alınan ve giriş işlemi yapılan henüz kullanıma verilmeyen mal ve malzemeler için yapılan çıkış işlemleri için Taşınır Kayıt Yetkilileri ikaz edilmiş olup gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususlara iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu

tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 18: Kesin ve Ek Kesin Teminatların İadesi ve Saklanması ile İlgili Olarak Mevzuata Aykırı İşlem Yapılması

A) Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Kesin ve Ek Teminatların Geri Verilmesi" başlıklı 13'üncü maddesinde taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların:

a) Yapım işlerinde, varsa eksik ve kusurların giderilerek geçici kabul tutanağının onaylanmasından sonra yarısı, Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından sonra kalanının,

b) Yapım işleri dışındaki işlerde Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesinin getirildiği saptandıktan sonra; alınan mal veya yapılan iş için bir garanti süresi öngörülmesi halinde yarısı, garanti süresi dolduktan sonra kalanı, garanti süresi öngörülme hallerde ise tamamının,

yükleniciye iade edileceği,

İşin konusunun piyasadan hazır halde alınıp satılan mal alımı olması halinde ise, Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi şartı aranmayacağı hükme bağlanmıştır.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükmüne göre, piyasadan hazır halde alınıp satılan mallar haricinde ihaleli yapılan tüm alımlarda (mal, hizmet, yapım) kesin ve ek kesin teminatların kısmen veya tamamen iadesi, yüklenici tarafından Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesinin getirilmesi şartına bağlanmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Prim ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmelik'in "Kesin Teminatın İadesi" başlıklı 7'nci maddesinde ise, idareye ihale konusu işle ilgili olarak işveren tarafından borcunun bulunmadığına dair ilişiksizlik belgesinin ibraz edilmemesi halinde idarenin, kesin teminatın mevzuatına göre kısmen veya tamamen iadesi imkânının başladığı tarihten itibaren on beş gün içinde yüklenicinin ihale konusu işin yapıldığı süreye ilişkin borcunun olup olmadığını yazı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna soracağı, yüklenicinin borcu yoksa Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilişiksizlik belgesi düzenleneceği ve teminatının iade edilebileceği, yüklenicinin borcu varsa teminat mektubu nakde çevrilerek borçları

ödendikten sonra kalanının yükleniciye iade edilebilir hale geleceği hüküm altına alınmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumundan ilişiksizlik belgesi temin edilmesine rağmen Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 14'üncü maddesine göre yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalacak ve bankasına iade edilecektir.

Belediyenin teminat mektupları incelendiğinde, işveren tarafından ihale konusu işle ilgili olarak borcunun bulunmadığına dair ilişiksizlik belgesinin ibraz edilmediği bunun üzerine söz konusu teminat mektuplarının kısmen veya tamamen iadesi imkanı başladıktan sonra yüklenicilerin ihale konusu işin yapıldığı süreye ilişkin borcunun olup olmadığının yazı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna Belediye tarafından re'sen sorulması gerektiği halde sorulmadığı, söz konusu sorgulama yapılmadan teminatların hükümsüz hale geldiği ve teminat mektubu olma vasfını yitirdiği ancak bu teminatların 910- Alınan Teminat Mektupları Hesabı ve 911- Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabında bekletilerek bilanço dipnotlarında 1.182.400 TL'lik hataya sebebiyet verildiği görülmüştür.

B) Belediye tarafından iade edilen bazı kesin teminat mektuplarının iade süreci incelendiğinde, yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumundan işle ilgili ilişiksizlik belgesi getirmemesine, İdare tarafından da söz konusu sorgulama için Sosyal Güvenlik Kurumu ile yazışma yapılmamasına rağmen teminat mektubunun yüklenicisine iade edildiği görülmüştür.

Mevzuata aykırı bu uygulama neticesinde, yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumuna borcu olması halinde Sosyal Güvenlik Kurumu açısından kaynakta kesinti yöntemiyle alınabilecek bir alacağın tahsilatı daha zor hale gelecektir.

Kamu idaresi cevabında; "Geçerlilik süresi sona eren ve hükümsüz sayılan teminat mektupları yılsonu sayım işlemleri esnasında 31/12/2018 tarihli 8340 nolu muhasebe fişi ile 910- Alınan Teminat Mektupları Hesabından düşülerek muhasebe kaydı yapılmıştır. Ayrıca 4735 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Kesin teminat ve ek kesin teminatların geri verilmesi" başlıklı 13'üncü maddesinde taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların, yapım işlerinde, varsa eksik ve kusurların giderilerek geçici kabul tutanağının onaylanmasından sonra

yarısının, Sosyal Güvenlik Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından sonra kalanının yükleniciye iade edilmesi için gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edildiği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 19: Kiraya Verilen Taşınmazların Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında İzlenmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “990-Kiraya verilen duran varlıklar hesabı” başlıklı 475'inci maddesinde bu hesabın kurumun bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı hükme bağlanmıştır.

Mezkur Yönetmelik'in “Hesabın işleyişi” başlıklı 476'ncı maddesinde de kiraya verilen duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden 990- Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına borç, 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği, kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenlerin ise kayıtlı değerleri üzerinden 990- Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına alacak, 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin “Nazım hesaplara ilişkin ilkeler” başlıklı 12'nci maddesinde nazım hesapların mizanda ve bilançonun dipnotunda gösterileceği hususu düzenlenmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, Belediyenin kiraya verdiği duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden 990- Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına kaydedileceği ve nazım hesaplara ilişkin bu bilgilerin mizanda ve bilançonun dipnotunda gösterileceği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, Belediye tarafından kiraya verilen ve kayıtlı değeri 4.997.038,49 TL olan taşınmazların 990- Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabında ve 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında izlenmediği ve dolayısıyla mizanda ve bilanço dipnotlarında tam ve doğru bilgi sunulmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “İlgili Emlak İstimlak Müdürlüğünden alınan kiraya verilen taşınmaz listesine istinaden 20.06.2019 tarih 3654 nolu yevmiye ile kiraya verilen taşınmazlar

nazım hesaplara kaydedilmiştir. Buna ilişkin evraklar ekte sunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bu doğrultuda işlem tesis edildiği belirtilmiştir. Yapılacak işlemlerin takibi için bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 20: Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Ödenemeyen Giderler ve Bütçeleştirilmiş Borçlar” başlıklı 34'üncü maddesinde, kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderlerin muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeneceği, ancak sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilmesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 320- Bütçe Emanetleri Hesabının niteliği ve işleyişinin anlatıldığı 249 ve 250'nci maddeleri uyarınca; mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için 320- Bütçe Emanetleri Hesabının kullanılması ve bütçe emanetlerine alınan tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ilgililerine ödenmesi gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde, bütçe giderlerinin gerçekleşmesi sırasında nakit yetersizliğinden dolayı 320- Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilen tutarların ilgililere ödenmesi aşamasında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen öncelik sırasına uyulmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Ülkemizin ve Belediyemizin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılardan dolayı 5018 sayılı Kanun'un 34'üncü maddesindeki hükümler uygulanmamaktadır. Bugün içinde bulunduğumuz ekonomik sıkıntılardan dolayı Belediye olarak maaş ödemelerinde bile sıkıntılar yaşanmaktadır. Kaldı ki Belediyemizin çöp toplama, yol yapımı ve yakıt gibi giderlerine öncelik vermediğimiz takdirde hizmetlerin yürütülemez tehlikesinden dolayı uygulamada sıkıntılar yaşanmaktadır. Belediyemizin ekonomik durumu düzeldikçe mevzuat hükümlerine göre işlem yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından gönderilen cevapta bulgu konusuna iştirak edilmiş olup, Belediyenin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılardan dolayı ödemelerde öncelikli yapılması gereken hizmetlerin giderlerinin ödenmesine öncelik verildiği ve ekonomik durum düzeldikçe mevzuat hükümlerine göre işlem yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespiti ilişkin kontrollere sonraki denetimde devam edilecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR****DARICA BELEDİYESİ 31.12.2018 TARİHLİ BİLANÇO**

AKTİFLER				PASİFLER			
	2016 Yılı	2017 Yılı	2018(Cari Yıl)		2016 Yılı	2017 Yılı	2018(Cari Yıl)
I- DÖNEN VARLIKLAR	36.130.094,08	23.165.559,25	27.676.589,71	III- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0	57.930.724,57	70.290.825,93
10 HAZIR DEĞERLER	7.117.905,05	5.737.225,02	4.992.439,38	KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	2.988.286,13	431.675,06	5.514.039,81
100 KASA HESABI				300 BANKA KREDİLERİ HESABI	2.988.286,13	431.675,06	5.514.039,81
102 BANKA HESABI	3.848.718,89	2.067.609,81	1.947.869,16	32 FAALİYET BORÇLARI	32.083.524,37	42.383.748,91	45.732.528,33
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME	0	-17.026,32	0	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	32.083.524,37	42.383.748,91	45.732.528,33
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	32.000,00	64.500,00	19.700,00	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	3.043.331,93	4.285.411,51	9.898.421,51
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	3.237.186,16	3.622.141,53	3.024.870,22	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.304.373,18	1.855.744,73	5.514.444,38
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR				333 EMANETLER HESABI	1.738.958,75	2.429.666,78	4.383.977,13
111 ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI				36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	2.355.530,03	10.376.604,23	8.912.457,30
112 KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI				360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.875.013,28	4.388.424,46	3.422.369,07
12 FAALİYET ALACAKLARI	26.405.929,99	15.731.772,55	20.636.465,51	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	418.553,16	3.265.501,41	935.655,74
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0	1.216.758,65	2.192.801,75	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	61.963,59	1.754.132,91	2.209.850,75

121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	26.405.929,99	12.700.894,69	16.034.804,18	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	0	0	463.382,01
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	0	0	1.601.169,27	368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	0	968.545,45	1.881.199,73
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	0	0	43.828,72	BORÇVE GİDER KARŞILIKLARI	403.223,94	403.223,94	233.378,98
DİĞER ALACAKLARI	69.299,37	69.743,54	63.512,00	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	403.223,94	403.223,94	233.378,98
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	69.299,37	69.743,54	63.512,00	DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	50.060,92	50.060,92	0
15 STOKLAR	957.251,85	788.617,56	1.289.549,36	397 SAYIM FAZLALARI HESABI	50.060,92	50.060,92	0
150 İLK MADDE VE MALZEMELER	957.251,85	788.617,56	1.289.549,36	IV- UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0	36.863.492,00	58.067.705,20
16 ÖN ÖDEMELER	316.097,02	367.015,78	431.099,29	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	1.400.000,00	8.854.728,47	21.533.938,47
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	316.097,02	367.015,78	431.099,29	400 BANKA KREDİLERİ HESABI	1.400.000,00	8.854.728,47	21.533.938,47
DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	1.263.610,80	471.184,80	263.524,17	43 DİĞER BORÇLAR	26.681.896,75	24.422.739,79	33.753.989,36
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	1.260.802,40	468.002,34	263.524,17	438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	26.681.896,75	24.422.739,79	33.753.989,36
197 SAYIM NOKTALARI HESABI	2.808,40	3.182,46	0	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	810.332,27	3.586.023,74	2.779.777,37
II- DURAN VARLIKLAR	78.180.297,72	92.064.771,01	111.522.120,65	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	810.332,27	3.586.023,74	2.779.777,37
22 FAALİYET ALACAKLARI	0	615.263,56	1.480.871,35	V- ÖZ KAYNAKLAR	0	20.436.113,69	10.840.179,23
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0	612.735,99	269.629,91	50 NET DEĞER	57.772.109,50	50.571.063,17	69.955.894,27
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	0	0	1.208.713,87	500 NET DEĞER HESABI	57.772.109,50	50.571.063,17	69.955.894,27

24 MALİ DURAN VARLIKLAR	0	0	1.790.207,64	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	36.383.854,13	36.383.854,13	16.661.674,34
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	0	0	384.707,64	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	36.383.854,13	36.383.854,13	16.661.674,34
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	0	0	1.405.500,00	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-44.136.655,65	-44.172.788,44	-66.518.803,61
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	77.510.650,48	90.721.142,37	107.283.305,56	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-44.136.655,65	-44.172.788,44	-66.518.803,61
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	21.244.177,87	18.634.243,76	18.691.119,76	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-5.525.102,52	-22.346.015,17	-9.258.585,77
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	27.934.457,17	41.902.510,63	58.364.203,41	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI	-5.525.102,52	-22.346.015,17	-9.258.585,77
252 BİNALAR HESABI	17.982.314,61	20.360.756,35	20.237.011,08				
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	2.003.684,35	2.311.893,44	2.608.436,75				
254 TAŞITLAR GRUBU	1.202.096,33	1.928.176,09	2.000.948,09				
255 DEMİRBAŞLAR GRUBU	5.976.974,58	6.860.048,83	7.863.285,74				
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-7.839.231,68	-10.282.663,98	-12.718.436,87				
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	9.006.177,25	9.006.177,25	10.236.737,60				
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0	0	0				
260 HAKLAR HESABI	1.235.191,89	1.235.191,89	2.088.953,52				
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-1.235.191,89	-1.235.191,89	-2.088.953,52				
29 DİĞER DURAN	669.647,24	728.365,08	967.736,10				

VARLIKLAR							
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	800.912,15	951.618,37	1.265.989,39				
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-131.264,91	-223.253,29	-298.253,29				
Aktif Toplam	114.310.391,80	115.230.330,26	139.198.710,36	Pasif Toplam	114.310.391,80	115.230.330,26	139.198.710,36
AKTİFLER							
	2016 Yılı	2017 Yılı	2018(Cari Yıl)	PASİFLER			
	2016 Yılı	2017 Yılı	2018(Cari Yıl)		2016 Yılı	2017 Yılı	2018(Cari Yıl)
IX- NAZIM HESAPLAR	54.069.945,36	64.551.928,81	43.481.601,52	IX- NAZIM HESAPLAR	54.069.945,36	64.551.928,81	43.481.601,52
90 ÖDENEK HESAPLARI	0	2.583.605,59	0	90 ÖDENEK HESAPLARI	0	2.583.605,59	0
900 GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	3.633.389,94	2.583.605,59	0	901 BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	3.633.389,94	2.583.605,59	0
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	0	7.054.671,31	4.205.307,59	91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	0	7.054.671,31	4.205.307,59
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	5.606.564,00	7.054.671,31	4.205.307,59	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	5.606.564,00	7.054.671,31	4.205.307,59
92 TAAHHÜT HESAPLARI	0	54.913.651,91	39.276.293,93	92 TAAHHÜT HESAPLARI	0	54.913.651,91	39.276.293,93
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	44.829.991,42	54.913.651,91	39.276.293,93	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	44.829.991,42	54.913.651,91	39.276.293,93
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR				99 DİĞER NAZIM HESAPLAR			
990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar				999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI			
Genel Toplam	168.380.337,16	179.782.259,07	182.680.311,88	Genel Toplam	168.380.337,16	179.782.259,07	182.680.311,88

DARICA BELEDİYESİ 2018 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesaplar					GİDERİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	Cari Yıl (2018)	Hesap Kodu	Yardımcı Hesaplar					GELİRİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	Cari Yıl (2018)
	I	II	III	IV	V						I	II	III	IV	V				
630	1					Personel Giderleri	16.547.402,89	19.733.113,66	19.671.042,86	600	1					Vergi Gelirleri	46.376.079,89	44.462.610,75	55.230.963,40
630	2					Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	2.352.995,10	2.547.039,88	3.237.413,59	600	3					Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.425.899,49	6.138.244,13	9.118.347,32
630	3					Mal ve Hizmet Alım Giderleri	59.973.710,64	65.960.238,41	75.336.181,63	600	4					Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	5.883.812,02	1.162.475,94	5.663.719,42
630	4					Faiz Giderleri	10.548.327,44	2.577.959,39	4.865.233,52	600	5					Diğer Gelirler	47.959.611,15	48.777.662,71	56.121.494,21
630	5					Cari Transferler	2.345.465,78	1.420.685,97	1.382.736,18										
630	7					Sermaye Transferleri	317.801,10	451.093,63	463.382,01										
630	12					Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	6.310.301,98	3.468.554,21	4.319.517,55										
630	13					Amortisman Giderleri	944.618,11	7.196.154,05	8.025.267,89										
630	14					İlk Madde ve Malzeme Giderleri	11.829.763,23	12.957.036,09	18.092.334,89										
630	20					Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	0	6.575.133,41	0										
630	99					Diğer Giderler	118,80	0	0										
						GİDERLER TOPLAMI	111.170.505,07	122.887.008,70	135.393.110,12							GELİRLER TOPLAMI	105.645.402,55	100.540.993,53	126.134.524,35
FAALİYET SONUCU																-5.525.102,52	-22.346.015,17	-9.258.585,77	

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
2017 Yılı Temmuz Ayı İçerisinde Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporunun Hazırlanmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
İmar Mevzuatı Gereğince Otopark Yeri Ayrılmayan İnşaatlardan Tahsil Edilmesi Gereken Meblağların Yatırılması İçin Açılması Gereken Banka Hesabının İlçe Belediyesi Adına Açılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
Fiyat Farkı Ödemelerinden Ek Kesin Teminat Alınmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	Konu hakkında yazılan bulgu, Sayıştay Denetim Raporu'nun Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

			bölümü, Bulgu 2'de yer almaktadır.
Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi İçin Yetki Verilen Şirketlerden Herhangi Bir Bedel Alınmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
Evsel Katı Atık Ücretinin Tahsil Edilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
Kiraya Verilen Belediye Taşınmazlarının Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	Konu hakkında yazılan bulgu, Sayıştay Denetim Raporu'nun Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler bölümü, Bulgu 19'da yer almaktadır.
Satışı Yapılan Taşınmazların Kayıtlı Değeri Yerine Satış Bedeli Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
Kamu Kurumları Tarafından Kamulaştırılan Taşınmazlara İlişkin Bilgilerin Tapu İdaresinden Alınmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür

Kurum Taşınmazlarının Kiralanmasında Pazarlık Usulünün Kullanılması	2017	Yerine Getirilmedi	Konu hakkında yazılan bulgu, Sayıştay Denetim Raporu'nun Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler, Bulgu 10'da yer almaktadır.
Kuruma Ait Taşınmazların Mevzuata Aykırı Olarak Derneklere Kullanılması veya Tahsis Edilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
İşgal Edilen Taşınmazların Tahliyesine İlişkin İşlem Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
Kamu İhale Kanunu'nun 21 ve 22 inci Maddelerindeki Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Harcamaların Yıllık Toplamının, İdare Bütçesine Bu Amaçla Konulan Ödeneklerin % 10'unu Aşması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
Kamu İhale Kanunu'nun 21-b Bendinde Yer Alan Şartlar Mevcut Olmadığı Halde Bu Maddeye Göre İhale Yapılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
Anahtar Teslim Götürü Bedel Olarak İhale Edilmesi Gereken Yapım İşlerinde Birim Fiyat Teklif Alınması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür

Yapım İşlerine İlişkin Sözleşmelerin Uygulanması Sırasında, Yeni Birim Fiyat Tespitinde, Ticaret Odasına Onaylatılmış Faturanın Esas Alınması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
Daimi İşçilerin Birikmiş Ücretli İzinlerinin Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usullere Aykırı Olarak Araç Kiralanması	2017	Yerine Getirilmedi	Konu hakkında yazılan bulgu, Sayıştay Denetim Raporu'nun Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler, Bulgu 8'de yer almaktadır.
Yapı Ruhsatı Alınmaksızın Zemin Katlarda Bulunan İşyerlerine, Binanın Ön ve Yan Bahçelerine Sabit Nitelikte Üstü Kapalı Yapı Yaptırılmasına İzin Verilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
Önceki Yıl Gerçekleşmiş Gelirin Yüzde Onunu Aşan Borçlanmalarda Bakanlıktan Onay Alınmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Konu hakkında yazılan bulgu, Sayıştay Denetim Raporu'nun Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler,

			Bulgu 7'de yer almaktadır.
Kesinleşen Sayıştay İlamlarının Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Yapılan denetimler neticesinde, bulgu doğrultusunda yapılması istenen düzeltmeler, Temyize gidilen kısımlar hariç muhasebe sistemine alındığı görülmüştür. Ancak kamu zararları tebliğ edildikten sonra söz konusu karar için Temyize gidilse bile tebliğ edilen kamu zararı tutarlarının muhasebede gösterilmesi gerektiğinden konuyla ilgili yeniden bulgu yazılmıştır. Yazılan bulgu, Sayıştay Denetim Raporu'nun Denetim Görüşünün Dayanakları,

			Bulgu 7'de yer almaktadır.
Belediyenin Hissedarı Olduğu Doğalgaz Dağıtım Şirketindeki Ortaklık Payının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
İller Bankası Ortaklık Payının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
Haklar Hesabına Kaydedilmesi Gereken Kayıtların Doğrudan Giderleştirilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
Elektrik, Doğalgaz ve Mesire Yeri İçin Ödenen Güvence Bedellerinin Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Kamu idaresi yazılan bulgu üzerine söz konusu teminat ve depozito bedellerini 126-Verilen Depozito ve Teminatlar hesabında takip etmeye başladığı görülmüştür. Ancak söz konusu teminat ve depozito bedelleri bir yıldan uzun vadeli oldukları için 126 hesabında değil de 226 hesabında

			<p>takip edilmesi gerekmektedir.</p> <p>Bu sebeple, Konu hakkında yazılan bulgu, Sayıştay Denetim Raporu'nun Denetim Görüşünün Dayanakları, Bulgu 5'de yer almaktadır.</p>
İhale ile Yaptırılan Maddi Duran Varlıklar İçin Gerçekleşen Harcamaların Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına Kaydedilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür
Çeşitli Kıyı Alanlarının Doldurulması Suretiyle Kazanılan Alanların Muhasebe Kayıtlarında Görülmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı görülmüştür